Sayısı 3 Kuruş

28 Temmuz 1941
PAZARTESİ
YIL: 24 * SAYI: 8456
İdare evi: Ankara C. Vakıt Yurdu
Telefon: İdare (24370), Yazı (21413)
Telg. İstanbul Vakıt—Posta kutusu: 46

VAKIT

5 Haziran itibaren toplanacak kuponlarm her 25 adedine mukabi "VAKIT OKUYUCULARI KÜTÜP HANESİ,, serisinden AŞK UĞRUNDA Romanının 3 büyük forması hediye edilecektir

53

Bugünkü kara harbinin en kuvvetli silâhı: Tank hücumu

Alman tebliği

Sovyet muhasara çemberi

Gittikçe daralıyor

Sovyet tebliği

Smolensk dayanıyor

Japonya

Fransız Hindicinîsini işgale başladı

Saygon

Tayyare meydanları Fransa tarafından tahliye edilecek

Fransız - Japon anlaşması

İmparatorun huzurunda tasdik edilecek

Saygon, 27 (A.A.) — Dün Hindiçinideki Japon heyetinin reisi General Nişimita üç kara ve deniz subayı ile

(Devamı Sa. 4 sü. 5 de)

Ruzvelt

Uzakşark kumandanlığı ihdas etti

Vaşington: 27 (A.A.) — Ofi: Reisicumhur Ruzvelt, yeni bir ordu kumandanlığı ihdas etmiştir. Bu da "Uzak şarktaki Amerika orduları,, kumandanlığıdır.

Macar tebliği

Sovyet tanklarile şiddetli bir çarpışma oldu

Budapeşte, 27 (A.A.) — Macar Ajansı bildiriyor:

Salâhiyetli bir menbadan öğrenildiğine göre seri Macar teşekkülleri yeniden ilerlemişlerdir. Düşman Macar teşekkülerinin ilerlemesini tanklarla geçiktirmeğe çalışmışsa da askerlerimiz bütün cephede akim bıraktırmış ve Sovyet dümoarlarını tekrar tardeylemiştir.

Zayiatımız ehemmiyetsizdir.

Münakale müşkülâtına rağmen kıtalarımızın savleti mükemmeldir. Salâhiyetli kaynaklara göre, müttefikler cephesinin cenup mıntakasında tahşid edilmiş olan Sovyet kıtalarının şiddetli mukavemetine rağmen bir şehrin muhasarası katî olarak ilerlemektedir.

Moskova

Yeniden bombardıman edildi

Tren yolları tahrip edildi

Berlin, 27 (Radoy) — Alman başkumandanlığının tebliği:

Smolenskin şimalinde muhasara edilmiş olan Sovyet kuvvetlerinin etrafındaki muhasara çemberi sıkıştırılmıştır. Hava kuvvetlerimiz düşman şimendifer hatlarını ve iltisak noktalarını bombardıman etmiştir.

Berlin, 26 (A.A.) — Alman orduları başkumandanlığının tebliği:

Bütün şark cephesi boyunca harekât muvaffakıyetle devam etmektedir.

Alman harp tayyareleri dün gece yeniden Moskovadaki demiryolu ve laşe tesisatına çok müessir bir surette hücum etmişlerdir.

(Devamı Sa. 4 sü. 5 de)

Tayyare meydanları tahrip edildi

Deniz kuvvetleri Karadenizde

Tuna ağzında bir ada işgal etti

Londra, 27 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet tebliğinde ezcümle şöyle denilmektedir:

26. 27 tetmmuz gecesi kıtaatımız Smolensk ve Yitomir istikametlerinde şiddetli muharebeler yapmışlardır. Cephenin diğer kısımlarında büyük mikyasta harekât yapılmamıştır.

Tayyarelerimiz, düşmanın makineli cüzütamlarına ve tayyare meydanlarına taarruzlarda bulunmuşlardır.

* * *

Moskova 27 (Radyo) — Bu sabah

(Devamı Sa. 4 sü. 4 de)

Bir Alman taburu seyyar köprüden geçiyor

Bulgar Nazırları

Romadan döndü

Sofya, 27 (A.A.) — Başvekil Filof ile hariciye nazırı Popof ve maiyetleri Romaya yaptıkları resmi ziyaretten dün Sofyaya dönmüşlerdir.

Alman askeri dolu iki tren

İsveç yoliyle Finlândiyaya giderken

Berhava edildi

Almanya İsveçi protesto etti

Londra, 27 (A.A.) — Moskova radyosunun bildirdiğine göre, Alman askerini hâmil olarak İsveç tarikile Finlândiyaya gitmekte olan 2 tren berhava edilmiştir. Alman hükûmeti bu hâdiseyi İsveç hükûmeti nezdinde protesto ederek trenlerin himayesi için kontrol tedbirleri alınmasını talep etmiştir.

Amerikanın tayyare taburu

Vaşington, 27 (A.A.) — Ofi: Tayyare ile nakledilen kıtaatın birinci taburu ihdas edilmiştir. Bu tabur, zabit, zabit vekili ve er olmak üzere beş yüz elli kişiden mürekkeptir. Bu tabur, Panama kanalında bulunmaktadır. Tabur, paraşüçtüler ve tayyarelerle mesai birliği yapacaktır.

Atlas denizinde

Abluka hattını yarmak isteyen

Bir Alman vapuru yakalandı

Londra, 27 (A.A.) — Amirallik dairesi, abluka hattını yarmak teşebbüsünde bulunan Erlangen adındaki Alman vapurunun Atlas Okyanusunun cenubunda İngiliz karakol gemileri tarafından yakalanmış olduğunu bildirmektedir.

İtalyanların tehlike mıntakası ilân ettiği

Sicilya boğazından

Mühimmat dolu bir İngiliz gemi kafilesi geçti

Ryöyter Ajansının Akdeniz filosu ile birlikte bulunan muhabirinden, 27 (A.A.) — Garbi Akdeniz filosuna Vis Amiral Sir James Somerville tarafından verilmiş olan emir, şu idi: "Kafile, geçmelidir.,, Bu emir yerine getirilmiştir.

(Devamı Sa. 4 sü. 3 de)

Tobrukta

Hind ve Avusturya keşifkolları

İtalyanlara muvaffakiyetli bir hücum yaptılar

Kahire, 27 (A.A.) — Orta şark tebliği:

Libyada Tobruktan hareket etmiş olan Hintli bir keşif kolu, cuma gecesi çok cüretkârane bir akın yapmıştır. Bu kol, biribirini müteakip süratle düşmanın çok kuvvetli dört mevziine hücum etmiştir. Düşman garnizonları avlanmışlar ve süngü kuvvetiyle püskürtülerek azim zayiata uğratılmışlardır.

Aynı zamanda İngiliz ve Avusturalyalı keşif kolları, düşman mevzilerinde harekât icra ediyorlardı. Avustralyalı keşif kolları düşmanın bir çok kuvvetli noktalarını zaptetmişler, İngiliz keşif kolu ise bir takım esirler ve kıymetli malûmatla avdet etmiştir.

Keşif kollarımızın bu cüretkârane hareketlerinin düşmanın asabı üzerindeki tesiri, bu kollarımız hiç bir maniaya tesadüf etmeden hareket üslerine avdet ettikten sonra İtalyanların bütün cephede şiddetli bir ateş açmış olmaları ile sabittir.

Libya hududunda topçularımız, düşmanın motörlü bir nahliye kolunu ve ileri tarassut mevkilerine karşı muvaffakıyetli bir ateş açmıştır. Bu cephede de keşif kollarının harekâtının insiyativi bizdedir.

Suriyede sükûn hüküm sürmektedir.

Yunanistanda Hayat pahalılığının önüne geçmek için Tedbirler alındı

Atina, 27 (A.A.) — Stefani Ajansından:

Nazırlar meclisi, ücretleri hayat pahalılığına uydurmak ve muhtelif içtimai tabakalar için ayni hayat standardı vücuda getirmek maksadiyle amele ücretlerini, hükûmet memurini maaşlarını ve hususi müstahdemin aylıklarını yüzde on ilâ yetmiş nisbetinde arttırmağa karar vermiştir.

İtalyan işgal kuvvetleri kumandanı, terhis edilmiş olan ve Atinada mukim olmıyan Yunanlıların, vilâyetlerinde iktısadi hayatın kalkınması için, memleketlerine dönmelerini emretmiştir.

Sanayici. Tâcir. Esnaf.

En yüksek faiz tasarruf bonolarında: Hem kazanı. hem vatanı düşün. İşinden artan paralarını Tasarruf Bonolarına yatır.

Ulusal Ekonomi ve Arttırma Kurumu

Kızılordunun harb silâhları

Yazan:
Mütehassıs tayyareci
T. A. (Yazısı 2 ncide)

Sovyet Satınalma heyeti Amerikada

Nevyork, 27 (A.A.) — Ofi: Sovyet Satın alma heyeti, tayyare ile Montreal'dan buraya gelmiştir. Heyetin hangi vasıta ile Atlas okyanusunu geçeceği malûm değildir.

Cenubî Amerika harbi bitti

Quito, 27 (A.A.) — Equateur - Peru hududundaki muhasemat, dün saat 18 de kesilmiştir.

At yarışları

Dünkü at yarışlarında heyecanlı ve sürprizle neticelenen iki koşu

Yazısı 5 inci sahifede

VAKIT'IN ANSİKLOPEDİSİ

Köstence

Sovyet Rusya ile Almanya arasında harbin başladığı ilk günden beri Rus tayyarelerinin en çok bombardıman ettikleri şehir Köstencedir. Köstencenin böyle sık sık bombardıman edilişi bir taraftan Rus hava üslerine en yakın şehir olması, diğer taraftan da Romanyanın Karadeniz kıyılarında en mühim ithalât ve ihracat iskelesini teşkil etmesi yüzündendir.

Köstence Romanyanın Dobruca kısmında olup bu devletin Karadeniz kıyısında en mühim iskelesini teşkil eden 55 bin nüfuslu bir şehirdir. Orta Avrupayı atlantik okyanusuna ve Akdenize birleştiren uzun demiryolunun Karadeniz kıyısına doğru giden parçasının son kısmıdır.

Romanyanın bütün ihracatı Köstencede toplanmıştır. Denilebilir. Romanya seyrisefain şirketinin yolcu vapurları Köstence — İskenderiye hattı üzerinde çalışır. Romanya deniz tarikile yolladığı bütün petrol ve müştaklarını Köstenceden gemilere yükler. Romen keresteciliğinin Köstence en kuvvetli merkezidir.

Köstence Türkler tarafından kurulmuş bir şehirdir. Romanyanın istiklâl tarihine kadar bu şehirde Türk nüfusu ekseriyeti teşkil ederdi.

Köstence 1916 ikinciteşrin ayı içerisinde, Romanyanın 1914 harbine iştirakini müteakip Türk Alman, Bulgar orduları tarafından işgal edilmişti.

Amerika donanması yenileniyor

—o—

Son sürati haiz

Bir torpito daha denize indirildi

Duincy "Massachussets,, 27-(A.A) — Ofi:

Sandiego adındaki yeni kruvazör, ... Betheim Steel Iompany tezgâhları tarafından denize indirilmiştir. Bu kruvazörün sür'atinin en yeni torpidolar süratine müsavi olacağı beyan edilmektedir.

VECİZELER

Yazan: M. CEMİL PEKYAHŞİ

* Yaradılışta iyiliksi insanlar, iyilik etmeği emreden Allahı, farzımuhal mevcut olmasa onu mevcut itibar ederler, ve ona iştiyak hissederler.

* İnsan en dikkatli bir surette kendi meth-ü senasını dinler; hakkındaki tâan ve teşnii de pek dikkatli okursa da şaşılar gibi biri ki değil, bir dört görür.

* Mütemerrid medyunlara borç demek nasıl zor gelirse bu muhabiplere barışmak da öyle zor gelir.

* Musiki, şiirin nihayet bulduğu yerde başlarmış! Bu harbin felâketleri de faziletin nihayet bulduğu yerde başladı galiba?

* Mösyö Hitler muhtekirleri sevmiyor; halbuki tuttuğu meslek, muhtekirlerin adedini ve servetini her gün artırıyor.

Sovyet Rusyada yeni silâh merakı

Yazan:

Mütehassıs Tayyareci

T. A.

Büyük harpten sonra kurulan Sovyet Rusyanın kızılordusu şahsî bakımından her türlü imkânlara malik ve sayısını istediği kadar, yirmi milyona varıncaya kadar çoğaltabilecek bir cömertlikle işe girişebilirdi. Böyle bir ordunun eline verilecek silâhlar ise, kızılorduya miras kalan vasıtaların düşük evsafından çok daha başka kudret ve kabiliyette olduğu takdirde işe yarayabilirdi. Bunu takdir etmenin büyük mazhariyetlerini, Sovyet Rusya gençliği başlangıç olarak havalarda idrâk etti. Ve işte kızılordunun yeni silâh merakı da bu noktadan filizlenmeğe başladı.

Her şeyden evve namütenahî sayıda tayyareci ve paraşütçü yetiştirerek bir istikbal harbinde ordusunu havada kullanmak ve bütün hasımları karşısında tasavvur edilemiyecek sürprizlerle meydana çıkmak emeliyle sivil tayyarecilik teşekküllerini ilk mektep sıralarına kadar sokabildi. Çalıştı, didindi ve nihayet 1935 senesinde yaptığı büyük bir hava manevrasile, bu sahada hazırlamış bulunduğu yeni yeni silâhlarını teşhir etti.

İnkâr edilemez bir hakikattir ki; paraşütçüleri ve bunu müteakip yapılan ikinci bir Kief manevrasındaki havadan atılan tankların indirme imkânları bütün dünya efkârı umumiyesini gıcıkladı. Bilhassa Alman askerî makamları şiddetli tenkitlerle bu yeni harp silâhının muvaffakıyetsizliğe uğrıyacağını ileri sürerken, kendisi paraşütlü kıtalar ve hava piyadelerini hazırlamak gayretine kapıldı. Böylece Sovyet Rusyanın bu yeni silâh buluşu müthiş bir kuvvet olarak elinde bulunmaktan ziyade hasımlarının eline geçmiş oldu. Ve Almanyanın hemen hemen her cephede muvaffak ola hava baskınlarını bu paraşütlü hücum kıtalarile başardığı görüldü.

Kızılordunun ikinci merakı büyük çaplı tanklar üzerinde görülmektedir. Almanların askerî manevralarında mahzurlarını görerek zahiren ordularından çıkarılmasını emrettikleri ağır tank inşini diğer bütün Avrupa devletleri makul bularak ağır tank inşaatından sarfınazar ettikleri halde, Sovyet Rusya kendi görüşü ve ordusunun ihtiyaçlarını hissederek doksan tonluk tanklar inşasına ehemmiyet verdi ve Alman sanayiinin hazırlamakta bulunduğu yetmiş tonluk tanklardan yirmi ton daha fazlasını hazırlamak suretile Avrupada Alman tanklarına karşı aynı silâhla mukabele edebilecek kudrette yegâne ordu olarak kendini korumuş oldu. Bugün için Alman motörlü kıtalarının ağır tanklar gerisinde yaptıkları şiddetli hücumların diğer cephelerde olduğu gibi katî ve tam bir muvaffakıyete doğru gidememiş olmasının başlıca sebeplerinden biri olarak da, Sovyet ordusundaki ağır tankların mevcudiyeti ve yekûnlarının fazla oluşu gösterilebilir.

Bu şekildeki kesif ve muazzam yeni silâhlar yanında hizmete girmiş daha başkalarının mevcudiyeti hakkında katî bir malûmatımız yok. Çünkü Sovyetlerin kızılordusu her cihetten bir parça olsun esrarını muhafaza ediyor. Yalnız şu var ki, hava tabiyelerinde ve bilhassa tayyarenin tanklara karşı olan mücadelelerinde silâh merakı bir daha kendini göstermiş bulunuyor.

Vakıa tanklar büyük bir hareket kabiliyetine malik olmakla beraber, elemanları da çelik levhalar içinde mahfuz bulunmaktadırlar. Bunlara karşı harbedecek tayyarenin makinelitüfekleri hiçbir tesir yapamaz. Ancak tayyareler üzerinde oldukça büyük çaplı makinelitüfeklerin veya küçük çaplı topların bulundurulması zarureti vardır. İşte Sovyet Rusya havacılığı tayyareleri üzerine top yerleştirirken bunları daha ziyade havayla kara arasında ve tanklara karşı olan mücadelelerde kullanmağı düşünmüştür. Tankların tanklara karşı muharebesi, tayyarenin tayyare ile muharebesi gibi normal ve her zaman beklenen neticeyi verir. Fakat tyyarenin bir tanka karşı olacak taarruzunda ve bilhassa topunu kullanarak yapacağı muharebede muvaffakıyet şansı ne dereceye kadar lehinde olacaktır. Bu husus merak edilebilir.

İşte şark cephesinde başlayan Sovyet - Alman mücadelesinde Sovyetler toplu tayyarelerini tanklara karşı kullanarak bu düşünceyi halletmeğe çalışıyorlar.

Öyle tahmin edilebilir ki, tanklara karşı açılmış olan diğer mücadele ve müdafaa safhaları yanında tayyarelerin toplarile olacak müdahaleleri katî tesirli bir netice almasa bile, tanka karşı müdafaaya bir vardımda bulunmak imkânlarını kaçırmıyacaktır. Böyle toplarla mücehhez ve serî tayyarelerin yerine hafif ve ufak pike bombardıman tayyareciklerinin kullanılmasındaki faydayı Alman ordusu tecrübe etmiş bulunmaktadır. Bakalım, Sovyetlerin şark cephesindeki tanklara karşı bu yeni tabiye sistemleri ne gibi bir hâsıla elde edecektir. Ve ancak ondan sonradır ki katî kararın pikeciler veya toplu tayyareler lehine mi dönmüş bulunacağı belli olacaktır.

Amerika

Askerlik müddetini artıracak

Vaşington: 27 (A.A.) — Ofi:

Ayan meclisi askerî encümeni, "Millî menfaatin tehlikeye maruz" bulunması dolayısile kur'a ve ihtiyat efradının bir seneden fazla silâh altında tutulmalarına mücaade eden bir takrir kabul etmiştir.

—o—

General dö Gol Beyruta gitti

Londra, 27 (A. A.) — B. B. C:

General de Gaulle cuma günü Beyruta vâsıl olmuş, büyük tezahüratla karşılanmıştır.

Rus cephesine gidecek

İspanyol tayyarecileri hareket ettiler

Madrit, 27 (A.A.) — Ofi:

Bir tayyareciler grupu, Rus cephesine gitmek üzere İspanyadan hareket etmiştir.

—o—

Besarabyanın işgali tamamlandı

Bükreş, 27 (Radyo) — Rumen ordusu başkumandanlığının tebliği:

Besarabyanın tahlisi işi bitmiştir. Her tarafta intizam tesis edilmiştir. Kişnef'te birçok binalar, katedral harap olmuştur.

—o—

İtalya, Finlândiya ve Danimarkanın Rus sefaret heyeti Bulgaristanda

Sofya, 27 (A.A.) — Ofi.

İtalya, Finlandiya ve Danimarkanın Moskova sefaretlerinin memleketlerine gitmekte olan erkân ve memurini dün gece Sofya istasyonundan geçmişlerdir.

Japonva

Paralarının bloke edilmesi üzerine

Amerikaya

Mukabele bilmisilde bulunuyor

Şanghay, 27 (A.A.) — Afi:

Ruzveltin Japon ve Çin kredilerini bloke etmek kararları, ticaret mahafilinde kargaşalıklar husule getirmiştir. Bununla beraber, Şanghaydaki Amerikan bankalarının Vaşingtondan alacakları talimata intizaren Çinlilere ait hesabatı tediyata devam etmeleri üzerine buhran sükûnet bulmuştur. Bankalardaki bütün Japon hesapları ile son zamanlarda Çinliler namına devredilmiş olan Japon hesabatı bloke edilmiştir.

Japonların, mukabele bilmisil olmak üzere, 1939 senesinde Tiensin'de yaptıkları gibi beynelmilel imtiyazlı mıntakayı bloke etmelerinden endişe edilmektedir.

Tokyo, 27 (A.A.) — Radyoda, bir nutuk söyliyen Japon istihbarat bürosu reisi dotor İto, Japonyanın muslihane niyetlerinden bahsetmiş ve Fransa ile Japonya arasında aktedilmiş olan mütekabil müdafaa misakının amerikan kuvvetlerinin İzlanda adasına çıkarılmalarından daha sulhperverane bir mahiyeti haiz olduğunu ilâve eylemiştir.

Mumaileyh, sözüne şu suretle devam etmiştir:

Ruzveltin kararı üzerine Japon matlubatının bloke edilmesinin iktısadî bakımdan Japonya üzerinde ciddî bir tesiri olmıyacaktır.

Hatip, Japonyayı Hindiçininin müdafaasına müteallik bir misak imzalamağa sevketmiş olan esbap ve avamili hatırlattıktan sonra Amerikanın Japonyanın hakikî maksatlarını anlamaktan imtina etmekte olduğuu söylemiş ve Amerikalıları daha iyi niyetler beslemeğe davet etmiştir.

Tarih vesikaları mecmuasından sonra bir dilek

Arşivlerimiz ne vakit tasnif edilecek ve yalnız isimlerini duyduğumuz kitaplara ne vakit kavuşacağız?

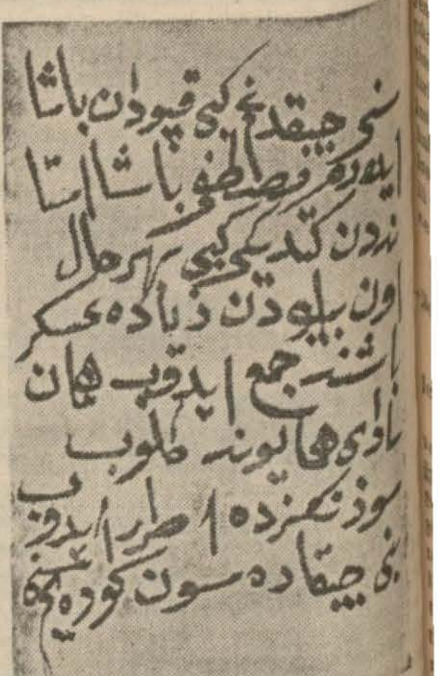

Mustafa IV nün hapishanede yazdığı mektubun aslı

Maarif Vekilliğinin "Tarih Vesikaları,, mecmuasından "VAKIT,, kısaca bahsetmişti. İlk nüsha ve ikinci nüshanın ilân edilen yazıları, Türk matbaacılık san'atına cidden gurur verecek en mütekâmil baskı örneği ve tarihi vesikaların kıymetini sayfalarında toplayan bu eserden dolayı Maarif Vekâleti ne kadar alkışlansa azdır.

Bu yazımda, kıymetli tarihçi ve Topkapı kütüphanesi direktörü Tahsin Öz'ün "Selim III. Mustafa IV. ve Mahmut II. zamanlarına ait bir kaç vesika,, adlı cidden kıymetli tetkik yazısı ile Faik Reşid Unat'ın XVIII asır Osmanlı tarihi vesikalarından "Şehdi Osman Efendi sefaretnamesi,, ne ilâve ettiği hakikaten faydalı notlar hakkında bir kaç söz söylemek istiyorum.

Tahsin Öz'ün ortaya koyduğu vesikalar, vaktiyle Fuat Köprülünün bir makale ile ileri sürdüğü "Osmanlı Türkleri devri tarihi bugünkü şartlar dahilinde yazılamaz,,, mütaleasını haykıran birer şahittir. Fuat Köprülü, çünkü diyordu, Osmanlı Türkleri devrine ait tarih vesikalarımız çok noksandır. Ve gene diyordu ki, bu devre ait başka dillerde meselâ İtalyanca, Lâtince, Arabca, Acemce, Yunanca, Rusça ve Gürcüce eserlerdeki bize ait bütün vesikalar toplanıp tasnif edilmelidir.

Bunun tahakkuk imkânı pek kolay değildir. Yalnız gene pek kolay olmıyan, fakat tahakkuku zarurî bulunan diğer bir cihet kalıyor ki, o da kendi tarihimize ait kendi arşivlerimizdeki vesikalardır. Tarih Encümeni Mecmuası bu sahada şükranla anılacak vesikalar neşretti. Sonra uzun müddet bu sahada çalışılmadı. Arada sırada bir kaç tetkikçi karınca kararınca (fakat bu dahi yokluk içinde bir varlıktır) çalıştı.

Bu sayfada klişesini gördüğünüz mektup, Mustafa IV ün el yazısıdır. Padişah, Alemdar vakasiyle hapsedilmesini müteakip yazmıştır. Padişah Kaptanı Derya Seydi Ali Paşaya yazılmış olması ihtimali verilen mektubunda kurtarılmasını yalvarıyor: "Seni çıktığım gibi Kaptan Paşa yaparım. Mustafa Paşa Âsitaneden gittiği gibi derhal on binden ziyade asker başına cem edip hemen sarayı hümayûna gelip sözünüzde ısrar edip beni çıkarasın, göreyim seni.,,

Tahsin Öz diyor ki: "Arşivde bulunan bir vesika bu hâdiselerin iç yüzünü ve şimdiye kadar bilinmiyen bazı noktalarını da tenvir etmektedir.,,

Şimdi geçelim, Faik Reşid Unat'ın "Şehdi Osman Efendi sefaretnamesi,, ne ilâve ettiği notlara. Faik Reşid, bu notlarda Türk tarihinde basılmış ve basılmamış sefaretnamelerin bir listesini veriyor.

Öğreniyoruz, ki 15 sefaretname neşredilmemiştir. Nişli Mehmet Ağanın Rusya serafetnamesi 1722 — 23), Elhaç Mustafa Efendinin sefaretnamesi (1730), Mehmet Ümni Efendinin Rusya sefaretnamesi (1740), Kırımlı Rahmi Efendinin İran sefaretnamesi (1746), Necati Efendinin Rusya sefaretnamesi (1775), Seyit İsmail Efendinin sefaret takriri Fas (1786), Ahmet Azmi Efendinin sefaret takriri Fas (1787), Ebübekir Ratib Efendinin Nemçe sefaretnamesi (1791), Yusuf Agâh Efendinin Havadisnamei İngiltere (1792—94), Mahmut Raif Efendinin Journal de Voyage (1792), Seyit Abdürrahim Mecit Efendinin Fransa sefaretnamesi (1806 — 1811), Bozoklu Osman Şakir Efendinin Resimli İran sefaretnamesi (1811). Namık Paşanın Londra sefareti takrirleri (1832) ve bir de mecmuada tefrikaya başlanan Şehdi Efendi sefaretnamesi.

Notların en mühimmi şu: "Bunlar metinleri ele geçirilebilenlerdir. İsimleri muhtelif yerlerde görülen dört sefaretnamenin a) Raşid Mehmed Efendinin İran, b) Abdürrazak Bahir Efendinin Paris, c) Seyfullah Ağanın Avusturya, d) Defter Emini Mehmet Beyin İran sefaretnameleri), henüz metinleri görülmemiştir.

Arşivlerimizin tasnif ve tetkiki ilerledikçe daha bir çok mühim sefaretname metinlerine tesadüf olunacağı da kuvvetle tahmin edilebilir...

Başvekâlet arşiv dairesinde ve diğer tarihi vesikaları saklayan dairelerde yapılan tasnif, ne vakit sona erecek ve bu şimdiye kadar ele geçmiyen, tarihlerde görülmiyen kıymetli eserlerin tetkikine ne vakit imkân hasıl olacak?.. Bunu kestirmeğe imkân yoktur. Fakat bir asır kadar süreceğini söyliyenler var.

Evet bir asır.. Bu bir asrın mânasını tahlil etmeğe lüzum yok. Bazı vesilelerle tekrar edilmiştir ki, en çok rub'u asır sonra tasnif için haricten mütehassıs getirtmek mecburiyetinde kalacağız. Bunu sayın Maarif Vekilimiz Hasan Âli Yücelin düşündüğünde şüphe etmiyoruz.

Bu yüzdendir ki, "Tarih vesikaları karşısında bir taraftan kıymetli bir esere sahip olmanın sevinci, diğer taraftan muhtaç olduğumuz eserlerden mahrum kaldığımız için keder duyuyoruz.

NİYAZİ AHMET

Romanya Finlândiya ile Ticaret anlaşması yapıyor

Budapeşte, 27 (A.A.) — Ofi:

Yeni bir ticaret itilâfnamesi akdi zımnında müzakerelerde bulunmak üzere buraya bir Finlândiya iktisad heyeti gelmiştir.

Eski ticaret itilâfnamesinin müddeti hitam bulmak üzeredir. Müzakerelerin iyi bir yolda cereyan etmekte olduğu ve pek yakın bir zamanda bir neticeye varacağı tahmin edilmektedir.

Tefrika numarası: 25

Edebî Roman

İMRALI

Yazan: REFİK AHMET SEVENGİL

Dede oldukça yaşlıdır; fakat uzun senelere ve senelerce çekilmiş zahmetlere rağmen hâlâ yıpranmamış bir bünyenin sahibi. Toprak üstünde, ayazda, hattâ yağmur, altında gecelediği olurmuş. Bulursa yer, bulmazsa istemez. Bazan gösterilen işi gücünün yetmiyeceği derecede ağır da olsa dişini sıkar, ağzını açmadan, tek şikâyet kelimesi sarfetmeden yapar; bazan bir çocuğun elinden gelecek kadar basit ve hafif işlere yan çizip ortalıktan sessizce silindiği görülür. Vazife ve mesuliyet mefhumları ile uzaktan yakından münasebeti olmamıştır. Kendisine hiçbir iş emniyet edilip verilemez; çünkü yapıp yapmıyacağı bilinemez. Canı isterse yapar, isterse yapmaz. Büyük bir ruhî gevşeklik içinde yaşıyor; ne isteyip ne istemediğini kendisi de bilmiyor. Hayatı âdeta nebatidir.

Mahkûmlar kendisini sevmiyorlar; yalnız Salih Çavuş değil, herkes onu kov...

Ona verilmiş olan işler hemen hemen umumî bir taksime uğrıyarak başkaları tarafından başarılıyor ve sonra Dede büyük bir iş yapmış da yorulmuş gibi mahkûmlar etrafını alıp ona kimi tütün, kimi kibrit veriyor, onu sanki dinlendiriyorlar, eğlendiriyorlar. Hakikatte o mahkûmların eğlencesi ve tesellisidir. Çünkü Dede çok gezmiş, çok görmüş, türlü boyaya boyanmış, hayatın sıcağını, soğuğunu yakından tecrübe etmiştir. Sözlerile ve daha ziyade hiçbir şeyden aslâ şikâyet etmiyen hali ile mahkûmların gözleri önünde bir tahammül âbidesi gibi yaşıyor. Karanlıkların içinden gelmiş, bir zaman şimşek gibi çakmış ve düşüp kalkmış, zenginle zengin, fakirle fakir, dertliye eş, dertsize yoldaş olup yaşamış.

Ahmet Dündar, onun vaktile Salih Ça... vuşla ...te eşkiyalık ettiğini öğrendiği zaman ...rin bir hayrete düşmekten kendisini alamamıştı. Büyük bir irade zâfı içinde tenbel bir ömür sürmeğe alışmış görünen böyle bir adam eşkiyalık gibi çevik, atik, hareketli, gezici, vurucu, kırıcı kabiliyet istiyen bir işi nasıl yapar? Ahmet Dündar sonraları Dedenin hayatı hakkında tafsilât alınca tahminlerinde yanılmamış olduğunu anladı.

Dede, eski Osmanlı imparatorluğunun geniş hudutları içinde tekke tekke dolaşıp rasgeldiği yerde karnını doyurmuş; o şeyhten bir nükte, beriki dervişten bir nefes, filân âriften bir söz, filân kimseden bir nağme öğrenerek ve bu derme çatma bilgiyi senelerin kazandırdığı görgü ile çerçeveliyerek kendisi hemen hemen bir bir emek sarfetmeden bir nevi yarı dinî bir manevî hayat ve irfan sahibi olmuş. Onun birçok mahkûmlara üstün olan tarafı burasıdır. Demirden leblebi, ateşten gömlek olan dervişlik yolunda geçen seneler bugün bu perişan tahammül heykelinin üstünde yükseldiği kaideyi teşkil ediyor.

Dedenin şahsiyetini ve âkibetini hazırlayan unsurlar arasında içki ile afyonun da ehemmiyetli yerini kaydetmek lâzımdır.

Bitip tükenmek bilmiyen Anadolu yollarında elinde kırık bir değnek, omuzunda verimsiz bir azık torbasile yaya olarak dolaşıp tecelli arayan dervişin Salih Çavuş ile tanışması biraz da garipçe sayılacak bir tesadüf neticesidir. Salih Çavuşun eşkiya reisi olarak yaşadığı günlerde barındığı ormanlardan birinin kenarında, pusu kurup yol kesen kızanlardan biri bu derbeder yolcuyu ya paralı, ya şüpheli zannederek silâh menziline almış ve tehdit edip durdurduktan sonra yakalayıp çetenin olduğu yere getirmiş

(Devamı var)

Politika:

İhtikârla mücadelenin ideal şekli

Harplerde ve fevkalâde hallerde fırsattan istifade etmek istiyen bir sürü insanlar meydana çıkar. Tarihin her devrinde bu adamlar görülmüştür. Bunlarla mücadele cemiyetlerin tabii vazifelerinden biridir. Ancak fevkalâde hallerin ortaya çıkardığı bu adamlarla mücadelenin türlü, türlü şartları vardır. Bu şartlar şöyle hulâsa edilebilir:

1 — Kanun yolu ile,
2 — İktısadî teşekküller yolu ile,
3 — Ahlâkî tedbirlerle,
4 — Fertlerin şuurlu hareketleri ile,

Türkiye Cumhuriyeti harbin fevkalâde vaziyetin ihdas ettiği şartlar içinde ihtikârı kayıtsız şartsız imhaya azmetmiştir. Bunu şimdiye kadar kabul edilen kanunlar —bunların en başında millî korunma kanunu vardır— ve tedbirler isbat etmektedir. Netekim fiyat murakabe kursunda memurlara hitap eden Ticaret Vekili Mümtaz Ökmen de bu noktayı çok sarih çok veciz bir şekilde anlatmıştır. Kanunlarımız fevkalâde hallerden istifade etmek istiyenleri mücrim telâkki etmekte ve cezalarını vermektedir. Fakat mücadelenin yalnız kanunî yolu bu işi önlemeğe kâfi değildir. İktısadî teşekküller yoluyla ihtikârı boğmak, devi yere yıkmak lâzımdır.

İktısadî teşekküller de bugün memleketimizde ihtikârla mücadele için seferberdir. İktısadî teşekküllerin bir kısmı, ferdi sermayeye dayanmakta bir kısmı da hükûmet kuvvetile kurulmaktadır. İktısadî teşekküllerin bilhassa iktısadî mevzu olanı ihtikârla mücadelede kanunî müeyyideler yapamıyan büyük ve muvaffak tesirler getirirler.

Fakat fevkalâde zamanlarda bütün iktısadî cihazları birden kurmak, derhal harekete geçirmek kolay değildir. Bu güçlükten ihtikâr istifade edebilir. Ve imkânsızlıklardan muhtekir bir surette istifade eder. Bunun için fevkalâde hallerde cemiyetlerin ahlâk kuvvetleri de ihtikâra karşı bir nevi siper vaziyeti görürler. Meselâ ihtikârla itham edilmiş, mahkûm olmuş insanların içtimaî bir boykota tabi tutulması, ellerinin sıkılmaması, kendilerine selâm verilmemesi, umumi toplantılara sokulmaması gibi tamamen ahlâkî müeyyidelerle de tecziye edilebilir. Hukuk kâideleri ahlâk müeyyidelerinden ne kadar çok yardım görürlerse mücrimlerin sayısı o nisbette azalır.. Fırsat düşkünleri cemiyetin kötü adamı telâkki ederek kanunî hükmü biraz daha şiddetlendirmek imkânı varsa cemiyetin bu tesanüdü ve ahlâka karşı aldığı vaziyet ihtikâr düşkünlerini emin olmalı ki o kadar korkutur.

Elverir ki muhtekir kendisinin cemiyette itibar görmiyeceğini hissetsin. Fakat bu da kâfi değildir. Fertlerin de kendilerine göre fevkalâde vaziyete intibak çarelerini düşünmeleri, fiyatların yükselmesine mani olmaları lâzımdır. Bu ekonomik olmaktan ziyade psikolojiktir. Eğer herkes ihtiyacından fazla malı, bir daha o cins malı bulamıyacağı zannile fazlaca tedarik ederse fiyatları kendi kendine yükseltmiş, ve neticede muhtekire yataklık etmiş olur.

Muhtekirin esasen yegâne istinad noktası, yegâne müdafaa felsefesi yarınki fiyatların bugünkülerden üstün olacağı hakkındaki kanaatidir. Bu kanaati takviye eden herkes ihtikâra yardım ediyor demektir. Şu halde herkes ihtiyacı kadar mal almalı, ve fiyatları böylece muvazenede tutmalıdır.

Bazı memleketler fiyatları muhafaza, fazla istihlâki tahdit için vesika usullerini ihdas etmişlerdir. Bizde vesika usulüne müracaat edilmemektedir. Fakat vatandaşların şuurlu bir surette ihtikârla mücadeleleri ihtiyacından fazla mal almamak suretile tahakkuk edebilir. Türkiyede ihtikârla mücadeleyi ideal şekilde tanzim mümkündür.

Ve buna muvaffak da olacağız. Ancak yukarıda arzettiğim dört yolun bir arada tatbiki gerektir.

SADRİ ERTEM

VAKIT

Sizin gazetenizdir. Her arzunuzu yazınız, size cevap verecektir

ŞEHİR HABERLERİ

900 ilk okul öğretmeni zam alıyor

Yeni zamlar Cumhuriyet bayramından itibaren verilmiye başlanacak

İstanbul ilk tedrisat öğretmenlerinden zam görmeye hak kazanan hususî idare bütçesinde tahsisat azlığı yüzünden şimdiye kadar bu zamlarını alamıyan öğretmenlerin vaziyeti Maarif müdürlüğü tarafından incelenmiştir.

Bu öğretmenlerin bir kısmı barem dolayısiyle, ilâve edilen derecelerini, bir kısmı da yeni kıdem müddetlerini ikmal etmiş olan öğretmenlerdir.

Bunların listesi hazırlanarak Maarif Vekâletine gönderilmiştir. Liste yakında tasdikten gelecektir. Maarif idaresi vilâyetle de temas ederek yeni zamların tahsisatını bütçeye ilâve ettirmiştir.

Gerek barem ve gerekse kıdem müddetini dolduran bu öğretmenler zamlarını önümüzdeki 29 İlkteşrin Cumhuriyet bayramında alacaklardır. Bunların sayısı 900 kadardır.

Mektep kitapları basılmıya başlandı

Şehrimizde bulunan Maarif Vekili Hasan Âli Yücel okulların açılması yaklaşması münasebetile devlet basım evinde tetkiklerde bulunarak kitap vaziyetini gözden geçirmiştir. Mevcut kitapların değişmiyecek olanları basılmağa başlanmıştır. Diğer kitaplar da ağustos içinde basılmağa başlanacaktır. Maarif Vekili, bugünden itibaren üniversite ve yüksek okulları teftiş etmeğe başlıyacaktır.

10 yaşında bir çocuk

Boğulma tehlikesi geçirdi

Hacıkadın mahallesinde oturan Feyzullahın 10 yaşlarındaki oğlu Nizamettin, dün Galatada rıhtım üzerinde oynarken muvazenesini kaybederek denize yuvarlanmıştır. Çocuk bir müddet denizde çabalamış, etraftan yetişen halk ve kayıkçılar tarafından kurtarılmıştır.

Otomobil kazası

Mercan yokuşunda dokuz numarada oturan İbrahim Sönmez evvelki gece Karaköyde Ziraat Bankası önünden geçerken 4127 numaralı şoför Halilin idaresindeki kamyon arabasının altında kalmıştır.

İbrahim Sönmezin sol bacağı kırılmış, vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılmış, şoför Halil de yakalanmıştır.

Araba denize yuvarlandı

Paşabahçede Çubuklu caddesinde oturan Mehmetoğlu İbrahim Yeşilbaşın idaresindeki 958 numaralı araba, Paşabahçe şişe ve cam fabrikası yanında arabasına yüklediği bazı molozları denize dökerken beygirler ürkmüş, araba denize yuvarlanmıştır.

Denize yuvarlanan hayvanların ikisi de boğulmuş, insanca bir zayiat olmamıştır.

Tramvaydan atlamak isterken

Karagümrükte mesçit sokağında 11-12 numarada oturan Osman oğlu Osman Atikali tramvay durağında tramvay durmadan inmek istemiş, muvazenesini kaybederek yere yuvarlanmıştır. Yaralı hastaneye kaldırılarak tahkikata başlanmıştır.

Yangın Başlangıcı

Çemberlitaşta Kürekçiler sokağında 13 numarada oturan Recep, odasına koyduğu bir mangaldan ateş sıçramış, yangın çıkmıştır. Yangın ilerlemesine meydan verilmeden söndürülmüştür.

VAKIT'A ABONE OLUNUZ

Ekmekler sıkı surette teftiş ediliyor

Yüzde 40 arpa ve yüzde 60 buğday nisbetile yapılmakta olan ekmek, vaziyeti etrafında belediye fırınları sıkı surette teftiş etmektedir. Yeni harman ekmeklerin vaziyeti düzeltilmiş ve normal olarak çıkmasını temin etmiştir. Üsküdar, Kadıköy cihetlerinde iyi ekmek çıkarmıyan fırınlar hakkında kanunî takibat yapılmıştır. Dünden itibaren bu fırınlarda tesbit edilen ekmek imali sisteminde ekmek yapmağa başlamışlardır.

Bir çok fırınların bir çuval undan aynı miktarda ekmek imal etmedikleri görülmüştür. Bazıları 98 bir kısmı da 101, 103 ekmek çıkarmaktadır. Vaziyet belediye tarafından tetkik edilmektedir.

Bir kaç gündenberi İstanbulda buğday miktarı fazlalaşmaktadır. Gerek beyaz gerekse yumuşak buğrayların da geldiği ve miktarının arttığı nazarı dikkati celbetmektedir. Bu suretle şehrimizde ekmek halitasının buğday nisbeti tedricî surette yükseltilecek arpa azaltılacaktır.

Şikâyetler:

Denizyolları İdaresinden Kalamış halkının ricası

Kalamışta oturan üç memur okuyucumuz yazıyor:

D. Y. İdaresi Kalamıştan sabahları köprüye saat 8,10 da ve akşamları da saat 17,20 de köprüden Kalamışa tahsis ettiği vapurların kalkış saatlerinden memnun değiliz. Sabahları Kalamıştan köprüye hareket eden 8,10 vapuru köprüye 9 veya 9,05 geçe geliyor. Biz memur olduğumuz için bu vapurla gelirsek geç kalıyoruz. Bu takdirde daha erken vapurla iniyoruz.

Akşamları gene 17,20 de köprüden Kalamışa kalkan vapurdan da istifade edemiyoruz. çünkü dairelerimiz saat on yedide kapandığından on beş yirmi dakikalık bir zaman içinde yetişemiyoruz. Hiç olmazsa vapurlar sabahları saat 8 de veya 7,55 de kalksa, köprüye on beş dakika önce gelse ve gene akşamları köprüden 17,30 veya 17,35 de kalksa, bu, bizi memnun edecektir."

Görüp düşündükçe:

Bıçak kemiğe dayanınca!

İki senedir, Avrupa, âmansız bir harbin bütün musibetlerini çekiyor. Binlerce yıllık alın terine malolmuş merkezler, bugün birer harabeye dönmüştür. Halbuki bu merkezler, taş, mermer, tunç ve demir âbidelerile, köprüleri, sarayları, kanalları, barajlarile zekâ ve irade stoklarının biriktiği yerlerdi.

Bu merkezlerdeki mimarî büyüklüğüne, taşta tecelli eden istif harikalarına bakarak övünürdük.

Şimdi, onları kendi elimizle yıkmış, kendi kundaklarımızla tutuşturmuş bulunuyoruz. Meselâ günün en yeni haberi. "Berlin" in en büyük tayyareler ve en kocaman bombalarla delik deşik edildiğidir.

Lord Halifaks:

— Dur hele geceler uzasın!

Dedi. Uzun kış gecelerinin karanlığına bürünmüş korkunç plânlar hazırlanıyor. Geçen yaz, "Londra", bir yanardağ gibi alev püskürmüştü. Bu kış demek sıra Berlinin. Felâket, merkez merkez, bender bender dolaşıyor.

Adam boyu gülleler, dev çaplı bombalar, bir düşüşte altı kilometrelik çevreyi tuzla buz eden hava torpilleri atıldı. Daha büyükleri de yapıldıkça savrulacak.

Fakat şimdiye kadar hiçbir devlet Avrupada zehirli gaz kullanmadı. Habeş seferinde, çıplak âcizlere karşı mübah sayılan, bu korkunç silâhı, henüz eline alan yok.

Fakat iş sarpa sarıp da bıçak kemiğe dayanınca, galiba o da kullanılacak. Gerek Rus, gerek Alman kaynaklarından gelen haberler, dünyayı bu felâkete de hazırlamak istiyor gibidir.

Brüksel, Belgrad, Varşova, Londra, Berlin, Ems kanalı, Brest, bugünkü muhariplerin, merhametsizliklerine şahittir. Şu halde yakıp yıkan âbide, mabet, hastane, mektep demeden her yeri ve her şeyi ateşe veren, çocukları katliam edenlerin zehirligaz kullanmamaları aslâ bir fazilet sayılamaz.

Bu silâhın kullanılmayışı, kullanan için de tehlikeli bulunmasındandır. Başlayan bilir, ki attığının ertesi günü, kendi başına da aynı belâ dolusu dökülecek. Sonra gaz, hareket halinde bulunan ordularda, dalgalı cephelerde, ilerleyip gerileyen hatlarda atanı da vuran iki yanı keskin bir silâhtır.

Onu bugüne kadar harbin dışında işte bu türlü ihtimaller tutuyor. Fakat korkuyorum, ki yai ı başlar daha çok daralınca, bu da olacak. Son haberler, hiç de iyi değil. Allah iki tarafa da insaf versin.

Hakkı Süha GEZGİN

GÜNDEN GÜNE

Refik Halid nakılıdır

USTAD Refik Halid, iki gün evvel, çok hassas bir mevzuumuza temas eden bir yazı neşretti. Çok hassas diyorum. Çünkü yiyecek, içeceğe taallûk ediyor. Eh.. bizde aşağı yukarı —fazlaca demiyelim ama— şöyle doyasıya yemek itiyadında olan halktan sayıldığımız için, bu mevzuu ne kadar hassasiyetle karşılasak yeridir.

Refik Halid "Porsiyon ve Tadımlık,, gibi iki kelimelik bir başlıkla, maksadını pek güzel hülâsa etmişti. Bununla ne demek istemiş olduğu pekâlâ seziliyor sanırım. Lokantalarda, bahçelerde ve buna benzer türlü yiyecek ve içecek yerlerinde, "Porsiyon,, adı altında insanın önüne konulan yiyecek mikdarını bilirsiniz... Hani bir fıkra vardır. Adamın biri, lokantada bir çorba istemiş. Getirip önüne koymuşlar. Adamcağız tabağın içine bakmış, hafif bir rütubet görmüş. Garsonu çağırarak:

— Oğlum, demiş.. bu tabak ıslak!

Garson sinirlenerek:

— Dikkatli bakın efendim, demiş.. Orada gördüğünüz ıslaklık değil, sizin çorbanızdır.

Bizim porsiyonlarımızın tutarı da aşağı yukarı bu âyarda...

Geçenlerde benim başımdan geçti: Plâja gitmiş, denize girmiş, oynamış, yatmış ve acıkmıştım. Her zaman çantamda öğle yemeğimi de beraber götürmek âdetimken bu sefer nasılsa unutmuşum. —yazımı, profesyonel bir belediye şikâyeti veya curnal haline getirmemek için isim zikretmiyeceğim— plâjın lokantasından yemek istedim.

Bir şiş kebabı ısmarladım; fiyatı: elli kuruş!

Gele gele önüme ne gelse beğenirsiniz. Bir tek şişten ibaret olacak; beş parça ufak et... Şiş kebabının "kuşbaşı,, denilen tarzda kesilmiş, ufarak hacimlerini hatırlarsınız; işte onlardan tam beş adet!... Bu beş kuşbaşı etin, "porsiyon,, namına arzettiği sefalete, bir kaç kızarmış biberin kararık yüzü ve —rezaletle alâkası olduğu için zahir— iki dilim ezik domates de iştirâk etmişti.

Hesap ediniz: Beş kuşbaşı ete, tam elli kuruş verdim. Her bir et parçası on kuruşa!...

Eskiler, buna: "Hayret! Sadhezâr hayret!...,, derlerdi... Ben, ne diyeceğimi şaşırıyorum.

Kıssadan hisse çıkarmak lâzım gelirse, söyliyeceğimiz tek söz şudur: Porsiyon fiyatlarını müstehlik ve müstahsil lehine olarak, mümkün olan en makul hadde indirdiğimizi veya çıkardığımızı farzedelim; burası kabul... Fakat porsiyonlara, bir ölçü olsun tayin edelim. Memleketimizde yiyecek buhranı diye bir şey yok Elhamdülillâh... Lâkin, bu porsiyon muhtevası, bizi üzüntüden öldürebilir.

Masrafı derecesinde zevkli olabileceğini tahmin ettiğiniz bir kadının kupkuru, kapkara ve yürekler acısı bir bilgisizlik ve belâhetle karşınıza çıkması kadar, insanı yeise uğratabileceği için...

HİKMET MÜNİR

— 36 —

Bundan sonra olabilecek hâdiseleri, muhitin dedikodularını, ihtiyar babanın ıstıraplarını düşünüyordu. Dışarıda ayak sesleri oldu. Kapıya yaklaştı. İnci olduğu yerden:

— İşte geliyorlar..

Dedi.. Hakkı vaziyetini değiştirmedi.. Kapı açıldı. İçeri Mahmut bey girdi. Kapının ağzında durdu ve bir feryat kopardı:

— Yavrum Seniha!.. Yavrum!

Kendini Senihanın cesedi üzerine attı:

— Ne var?.. Ne oldu?..

Yerde yatandan cevap alamayınca Mahmut bey, evvelâ Hakkıya, sonra da İnciye döndü. Hiç olmazsa onların konuşmasını, bir şeyler söylemelerini bekliyordu:

— Neye susuyorsun Hakkı?.. Söylesene, ne oldu? Seniha bir baygınlık devresi mi geçiriyor?.. Ne oluyor anlamıyorum..

İnciye döndü:

— Bir şeyler söyleyin, bir şeyler anlatın, haydi canım..

Kızının üstüne kapandı. Ağlıyordu. Hakkı kendini toplamıya çalıştı:

— Olanlar oldu baba.. Ötesini sorma.. Kurcalama.. Sonunu bekliyelim işin..

Mahmut bey sert bir hareketle döndü:

— Yoksa!..

— Yoksa öldürüldü mü?.. Bir cinayete mi kurban oldu diyecek sin?..

Hakkı bey şimdi her şeyi anlamıştı. Haykırmamak için kendini zor tutuyordu. Olduğu yerden başını çevirdi:

— Allahım!.. Şimdi anlıyorum.. Bir kara gün yaşıyoruz.

Etrafında arandı:

— Ya bunu kim yaptı?.. Hangi katı yürekli kıydı bu körpe çocuğa..

Hakkı ile İncinin ayrı ayrı yüzlerine baktı. Onlar da biribirlerine bakıyorlardı. Cürüm ortağı gibi, suçlu gibi duruyorlardı...

— Söylesenize..

Hakkı çok yavaş bir sesle cevap verdi:

— Oldu bir defa baba. Gerisi boş lâf.. Sorma artık.

Mahmut bey boğuk boğuk ağlıyordu:

— O günahsızdı Hakkı. O bizleri temizlemek, günahlarımızı ödemek için kendini feda edecek kadar büyüklük gösterdi. Bu büyüklük önünde kendimizi küçük buluyorum.

Senihanın önünde doğruldu.. göğsünü kabarttı:

— Demek öldü ha!.. Artık konuşamaz öyle mi?.. Sırlarını da beraber gömecek.. İşte bu, iyi...

İnci de, Hakkı da Mahmut beyin son cümlelerini hayretler içinde dinlemişlerdi.

— Sırlarını da beraber gömecek.. İşte bu iyi...

Bu kelimeler acaba ne ifade ediyorlardı?.. Gömülecek sırlar ne olabilirdi? İyilik bunun neresindeydi?

İnci bu muammaları halledebilmek için kafa yormuyor değildi.. Fakat Hakkı hiç oralı değildi.. Onun kafasında tek düşünce, tek kara şüphe dolaşıyordu:

— Karımın intiharına sebep kıskançlık kavgası mı?..

İşte bütün kuvvetini, kudretini, bunu anlıyabilmek için sarfediyordu. Hangi cepheden düşünse Senihanın aleyhine kararlar veriyordu. Kayayı müdafaa etmesi, Kaya ile çok samimî konuşmaları ve nihayet kavgaları... Bunlar birer şüpheydiler için de...

Mahmut bey henüz olduğu yerden kımıldamamıştı. Senihanın başucunda çökmüş duruyordu. Hakkı kalktı, yanına gitti:

— Bir ölü önündeyiz baba. Öyle bir ölü ki, müşterek saadetimizdi, dert ortağımızdı, arkadaşımızdı. İşte her şeyimizdi o!. Artık onun faziletlerini söyliyelim. Kötü yüreğimi iyiliğe sevket.. Fena düşüncelerimi sil baba.. Bana rehberlik et.. Şüphelerimi kuvvetlendirmekten sakın.. Halbuki sen neler söylüyorsun.

Mahmut bey gittikçe sakinleşiyordu:

— Hakikati söylüyorum oğlum. O faziletkârdı.. O mütekâmil bir insandı.. Fakat felâketi bizler hazırladık. O kendini bizim saadetimiz için feda etti.. Bunu iyi bil ve hiç bir zaman unutma..

Hakkı müteessirdi:

— O halde bu temiz bildiğimiz kanın fıtrasını biz ıstıraplarımızla ödiyelim. Ne olursa olsun, onun adını kirletmiyelim.

Biraz düşündü:

— Hayatımı bile vermek lâzım gelse onun adını temiz yaşatmak için hiç bir şeyden çekinmiyeceğim. Bu sözü şu ölünün başı ucunda veriyorum. Bana inan baba..

Eğildi.. Mahmut beyin koltukları altından tutarak kaldırdı.. Onu teskin etmek için çalışıyordu. Mahmut bey Hakkıya dayandı:

— Hakkı yavrucuğum.. Belki sana istemiyerek ağır söyledim. Böyle bir fenalığı yapacak kadar katı yürekli olamazsın.. Bunu biliyorum. Kabahat ve günahların taksimini de beceremiyeceğim. Fakat muhakkak olan bir şey var.. Görünüş ve şüphelere feda oluyoruz.

Hakkı, Mahmut beyi koltuklardan birine doğru yürüttü:

— Bunun üzerinde konuşmıyalım baba.. O kadar halsiz ve perişanım ki.. Ne söylediğimi, ne söyliyeceğimi ve ne de düşündüklerimi toparlıyamıyorum.

Yürüdüler. Mahmut bey kanapeye kendini bıraktı. Halsizdi. Hakkı önünde ayakta duruyordu. Anlattı:

— Biraz evvel telefon ettim.. Polis neredeyse tahkikata gelecek. Hâkimler her şeyi anlıyacak.. Hakikat anlaşılacak.

(Devamı var)

Yirmi yıl evvelki Vakıt

28 Temmuz 921

Piyasa Ahvali

Beş okkalık bir karpuz 40 kuruşa alınmaktadır. 1 — 1,5 okkalık kavunlar da 12,5 kuruştur. Piyasada arasıra üzüm de görülmekte ise de henüz turfanda ve ekşidir. Okkası 30 — 35 kuruştur. Patlıcan tanesi 2 — 5 kuruş, domates 7,5 kuruş, biberin okkası 22 kuruştur. Sığır eti 60, Dağlıç 80 kuruştur.

VAKIT

Daima halkın menfaatini düşünür, her sayısında en seçme yazılar neşreder

AJANS, TELEFON, TELGRAF HABERLERİ

Leningrat üstünde 47 Alman tayyaresi düşürüldü

Moskova, 27 (A.A.) — Bu sabahki Sovyet askeri tebliğine göre, Alman hava kuvvetleri 20-26 temmuz arasında geçen müddet içinde 12 defa Leningrada hücum etmek teşebbüsünde bulunmuşlarsa da her defasında zayiat vererek tardedilmişlerdir. Leningrad civarında 47 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Fransız Nazırlar Meclisi Tazminat meselesini görüşlü

Vişi, 27 (A.A.) — Ofi: Nazırlar meclisi, mareşal Petenin riyasetinde toplanmıştır. Meclis, harpten mutazarrır olan sivillere verilecek tazminat meselesi ile meşgul olmuştur. Millî terbiye ve gençlik müsteşarı tedrisatın umumî reformuna müteallik kanun lâyihaları hakkında izahat vermiştir.

Japon hedefi Holanda Hindiçinisi mi?

Bank.kong, 27 (A.A.) — İngiltere hariciye nazırı Edenin son beyanatında Siyamla İngiltere arasındaki ademi tecavüz paktından bahsetmiş olması Siyamda iyi tesir yaratmıştır. Bütün gazeteler Siyamın bitaraflığını ve her türlü tecavüze karşı kendisini müdafaa etmek azmi üzerinde ısrar etmektedir. Bir gazete Japon hedefinin Holanda Hindistanı olduğunun anlaşıldığını yazmıştır.

Malta üzerine Çok şiddetli bir hücum yapıldı

Roma, (A.A.) — İtalyan orduları umumî kargâhının 418 numaralı tebliği:

Dün Malta üzerinde vukua gelen hava muharebeleri esnasında düşmanın dört avcı tayyaresi düşürülmüştür.

İki avcı tayyaremiz üslerine avdet etmemiştir. Bunların pilotlarından biri kurtarılmıştır. 27 temmuz gecesi, Valetta üssü yeniden bombardıman edilmiştir.

Şimalî Afrika'da Tobruk cephesinde düşmanın bir taarruz teşebbüsü akim bırakılmıştır. Limanda demirlemiş bulunan bir İngiliz gemisine Alman toplarının taneleri müteaddit defalar isabet etmiştir.

Sollum cephesinde is'ara değer bir şey yoktur.

26 temmuz gecesi İngiliz tayyareleri, Bingaziye bir akın yapmışlardır.

Şarkî Afrikada düşman yüz günden beri mahsur bulunan Uolchfit garnizonuna yeniden teslim olmak teklifide bulunmuştur. Kıtaatımız silâhlarının ateşi ve cür'etkârane bir huruç hareketi ile mukabelede bulunmuşlardır.

Trapani'da bir İngiliz tayyaresi, çok yükseklerden bir kaç kumbara ile yangın çıkarıcı plâkalar atmıştır. Bu yüzden çıkan yangınlar derhal bastırılmıştır.

VAKIT

Sizin gazetenizdir. Her arzunuzu yazınız, size cevap verecektir

Burdur her gün biraz daha inkişaf ediyor

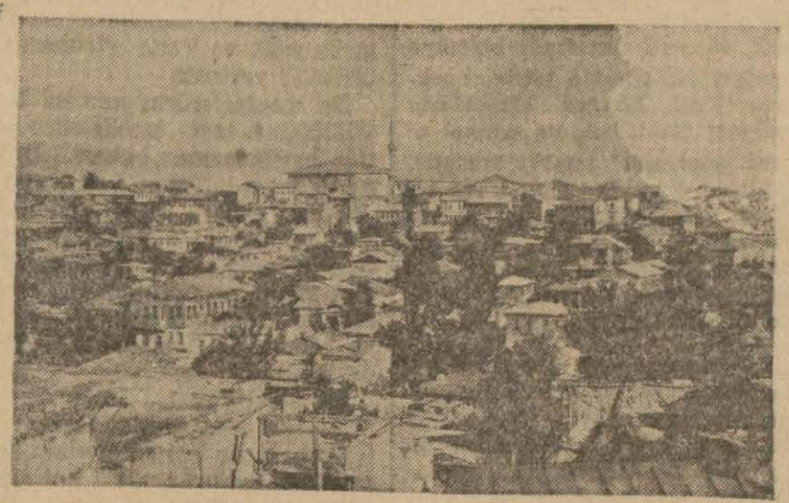

Burdur, — Burdur, son senelerde gördüğü imar sayesinde büyük bir şehir manzarası arzedecek kadar ilerlemiştir. Faal bir valiye, işgüzar ve enerjik bir belediye reisine malik olan Burdur istihsalât bakımından da büyük hamleler kaydetmektedir. Yol inşaatı ileridir. Geniş ovanın sulama ihtiyacı, Çine suyunun getirilmesiyle temin edilmiş ve bahçeler kuraklıktan kurtarılmıştır. İnşaat durmadan ilerlemektedir. Bataklıktan geçilmiyen Oluklaraltı yolu, baştan başa temizlenmiş ve yeniden yapılmıştır.

Bir şirket uhdesinde idare edilen elektrik işi, belediye reisinin gayreti sayesinde istimlâk edilmiş ve elektrik fabrikası mütekâmil bir vaziyete getirilmiştir. Şehirden 17 kilometre uzakta bulunan meşhur Bökdüz yaylasının içme suyunun şehre isalesi için gene belediye reisi tarafından teşebbüse girişilmiştir. Ayni zamanda C. H. P. reisi olan belediye reisi Nuri Arkut; parti işlerinde de gösterdiği alâka sayesinde muvaffak olmuş gençlik teşkilâtında büyük bir âhenk ve randıman temin etmiştir. Pazar yerinde muazzam saat kulesinin inşası, hitama ermek üzeredir. Halk belediyenin inşa etmiş olduğu iki parktan sevinçle istifade etmektedir.

Yeni inşa edilen mezbaha bütün fenni şartları haizdir ve bizzat belediye reisinin kontrolü altından geçmektedir.

Büyük bir panayır manzarası arzeden Burdunun pazarı civardaki vilâyetlerin iştirâkiyle her Salı günü açılmaktadır. Vaktiyle Avustralyalı mühendisler tarafından tanzim edilmiş olan şehir plânının numarataj ameliyesi tamamlanmıştır.

Temizlik; gerek çarşılarda ve gerek sokaklarda göze çarpacak kadar iyidir. Dokumacılık san'atı, Burdurda memnuniyetbahş bir inkişaf göstermektedir.

Halihazırda üç bin beş yüz el tezgâhı faaliyettedir. Kadınlar; haftanın yedi günü içinde hazırladıkları dokumaları her Salı günü pazara çıkarmadan evvel ticaret odasına götürmekte ve kalitelerini tesbit ettirip mühürletmekte ve ondan sonra satışa çıkarmaktadırlar.

Sicilya boğazından geçen İngiliz gemileri

(Bas tarafı 1 incide)

Dün akşam Amiralilik birinci lordunun dediği gibi mühimmat ve erzak nakletmekte olan bu kafile, merkezi Akdenizin ortasından ve Musolininin İngilizler için kapalı olduğunu ilân ettiği Sicilya ile Afrika sahilleri arasındaki tehlikeli boğazdan geçmiştir.

Daha seyahatinin ikinci gününden itibaren kafilenin bulunduğu mevkii düşman keşfetmiş bulunuyordu, fakat ilk taarruz, ancak seyahatin üçüncü günü yapılmıştır. Bu taarruz, 30 dakika devam etmiştir. İtalyan bombardıman tayyareleri ile torpil tayyareleri, gemileri vurmak için baş aşağı iniyorlar, İngiliz tayyareleri de bunlara karşı koymağa koşuyorlardı. İki tayyare, alevler içinde denize düştü. Diğer üç tayyare, bombalarını ufukta çok uzaklara attılar ve üsleri istikametinde kaçmağa başladılar. Yedi bombardıman tayyaresi ilerlemeğe muvaffak olarak bombalarını harp gemilerine ve vapurların etrafına attılar. Müteakiben torpil tayyareleri, meydana çıkarak kafile istikametinde torpillerini atmadan evvel âdeta deniz sathına kadar indiler.

Bunlardan üçü denize düşürüldü. Hücum hitama ereceği sırada takriben iki mil mesafede bulunan Fearles torpido muhribinin kıç tarafından siyah bir duman sütununun yükseldiğini grdük. Bu muhrip, mürettebatın gemiyi terk etmekte olduklarını bildirdi. Mürettebattan kurtulanları almak üzere gemiler yaklaştılar.

O gün başka bir hücum vaki olmadı, fakat geceleyin avcı tayyarelerimiz, düşmanın torpil tayyarelerinin bir teşebbüsünü, bu tayyareler filonun toplarının menziline gelmeden evvel, akim bıraktırdılar. Düşmanın iki avcı tayyaresi düşürüldü ve ikisi de hasara uğratıldı.

Ertesi sabah kafileyi takip etmekte olan Cant tipinde bir tayyare, mitralyöz ateşine maruz kalmış ve içinde yangın çıkmıştır. İtalyan tayyare meydanlarının pek uzak olmamasına rağmen bunlardan başka İtalyan tayyaresi görülmemiştir.

Cant tipinde bir tayyare de ertesi sabah düşürülmüştür. Bir müddet sonra bizim tayyare gemisinini avcı tayyareleri, bomba larını uzaklara atan 8 İtalyan bombardıma ntayyaresini yakalamışlardır. Bunlardan ikisi düşürülmüştür.

Ertesi gün 6 düşman tayyaresi bir kerre daha bize hücum etmişlerdir. Bunların hücumu, bir saat devam etmiştir. Bu tayyarelerden biri tahrip edilmiş ise de vapurlarımızdan birine bir torpil isabet etmiştir. Bu vapurun nakletmekte olduğu kıtaat bir torpito muhribine alınmıştır. Mamafih kendisine isabet vaki olan vapur, kendi vesaiti ile ilerleyebilecek bir halde idi. Bu vapura bilâhare içlerinden biri tahrip edilen Stukas tipindeki tayyarelerden atılan bombalar da isabet etmiş ise de vapur, gideceği yere gitmeğe muvaffak olmuştur. Kafile, denizi geçmiş idi.

Çorluda

Göçmenler tamamiyle müstahsil hale getirildi

Çorlu, — Göçmen iskânı en kesif bir bölgemiz bulunan Trakyanın çok göçmen yerleşirilen bir kazası Çorludur. Kazaya iskân edilen; kültürlerine göre ekmeğini, topraktan, sudan, kafa ve adalesi le çıkarabilen, her iş bölümüne mensup vatanda, toprak, at; araba hayvan, ziraat alât ve sanatkâr edevatı nakdî muavenet gibi her türlü yardımı hükûmetten görmüş ev ve köy sahibi olarak müstahsil hale getirilmiştir. Öğrendiğime göre Çorlu arazisinde köycülük esasına göre 10 öky kurulmuş ve 43 köyde de ilâve suretile yüzlerce ev inşa edilmiştir.

Her türlü sıhhî, zirai şartlar göz önünde tutularak modern bir tarzda inşa edilen bu köyler, toplu manzara kırmızı beyaz şehrelerile gözleri çekmekte, gönüle ferahlık vermektedir.

Tekirdağında çekirge mücadelesi

Çorlu, — Öğrendiğime göre, Tekirdağ merkez nahiyesinde bir kaç senedir, devam eden çekirge mücadelesine bu sene daha ziyade ehemmiyet verilerek dolgun bir kadro ile daha geniş sahalar da yeniden başlanmış, haşeratı hareketsiz, zararsız bırakmak ve mahvetmek için kimyevî ve mihanikî usullerdeki mücadele şiddetlendirilmiştir.

Bundan başka Şarköy hudutlarında bu sene görülen çekirge ile de amansız mücadele yapılmıştır.

Sovyet tebliği

(Bas tarafı 1 incide)

neşredilen Sovyet tebliği: 26 temmuz günü Prochov, Nevel, Smolensk, Jitomir havalisindeki şiddetli muharebeler devam etmiştir. Vaziyette değişiklik yoktur. Smolensk yakınında bir düşman piyade fırkası tahrip edilmiştir.

Hava kuvvetleri piyadenin yardımile düşman mekanize kuvvetlerine, piyade kıtaatına taarruz etmiş, hava üslerine darbeler indirmiştir. Cuma, günü 28 Sovyet tayyaresine mukabil 88 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

Dün gündüzün birçok Alman tayyareleri Moskovaya taarruz etmek istemişlerdir. Bunlardan üçü tahrip edilmiş diğerleri geri püskürtülmüştür.

Düşman Leningradı da bombardıman etmeğe teşeboüs etmiştir. Bütün bu hücumlar ağır zayiatla püskürtülmüştür.

Rus deniz kuvvetleri Karadenizde Tuna nehri ağzında müstahkem bir adayı işgal ederek buraya asker çıkarmışlar, birçok top ve malzeme ele geçirmişlerdir.

Sovyet hava kuvvetleri Rumen petrol mıntakasına tehlikeli bir hücum yapmışlardır. Birçok variller, depolar ateş içinde bırakılmıştır. Tuna nehri üzerinde iki düşman gemisinde yangınlar çıkarılmış, diğer gemiler de tahrip edilmiştir.

Moskova 27 (Radyo) — Neşredilen bir tebliğde 8 inci Alman fırkasının 3 günlük muharebelerden sonra tahrip edildiği, fırkanın büyük zayiata uğradığı bildirilmektedir.

Moskova, 26 (A.A.) — Bugün öğle üzeri neşredilen Sovyet tebliği:

26 temmuz gecesi Sovyet kuvvetleri Smons ve Ditonir istikametlerinde muharebelere anudane bir surette devam etmişlerdir. Tepenin diğer istikamet ve kısımlarında muhtelif harekât vukubulmamıştır. Sovyet hava kuvvetleri düşmanın zırhlı cüzütamlarına ve tayyare meydanlarına darbeler indirdir.

Kısa AJANS Haberleri

* Punta del Gada, 27 (A.A.) — Ofi: Portekiz reisicumhurunu hâmil olan vapur, Açores adaları sularına girmiştir.

* Londra, 27 (A.A.) — Düşmanın İngiltere üzerinde dün geceki hava faaliyeti çok küçük mikyasta olmuştur. Suffok sahilinde bir noktaya bombalar atılmıştır. Hasarat ve telefat yoktur.

Japonya - Fransız Hindiçinisini işgale başladı

(Bas tarafı 1 incide)

Honotiden Saygona muvasalat etmiştir. Ayni zamanda 3 Japon bombardıman tayyaresi ve Japon ordusuna mensup müteaddit kamyonlar da Saygona gelmiştir. Bu, Japonyaya cenub Hindiçinisinde askeri mahiyette kolaylıklar temin eden anlaşmanın tatbikinde ilk adımı teşkil etmektedir. Bugün, yarın veya Sair günü Japon harp ve nakliye gemilerinin de muvasaleti beklenmektedir. Fransız kanalları Saygondaki tayyare meydanını 28 Temmuzdan evvel Fransızlar tarafından tahliye edileceğini bildirmişlerdir.

Tokyo, 27 (A.A.) — Hindiçininin müştereken müdafaası hakkındaki Fransız — Japon anlaşması hususi komite tarafından yarınki toplantıda müzakere edilecektir.

Anlaşma yarın imparatorun huzurunda tasdik olunacaktır.

* * *

Tokyo, 27 (A.A.) — Maliye nazırı matbuat mümessillerine aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

— Japonya Amerikanın Japonya matlûbatını bloke etmesinden dolayı yelse düşmemeli. Bütün kuvvetleri ile hükûmetlerine itimat etmelidir.

* * *

Manille, 27 (A.A.) — Filipindeki salâhiyettar Japon ve Amerikan mahafili diyor ki:

Japon kredilerinin bloke edilmesinin Amerika ile Japonya arasında muhasamata sebebiyet vermesi ihtimali azdır. Maamafih şimdiki buhran on senedenberi büyük okyanusta çıkmış olan ihtilâfların en vahimidir.

Alman tebliği

(Bas tarafı 1 incide)

Alman hava kuvvetleri dün gece İngilterenin doğu cenubunda askeri ehemmiyeti haiz olan iktısadi tesisatı bombardıman etmişlerdir.

Alman savaş tayyareleri 26—27 temmuz gecesinde Süveyş kanalındaki askeri hedeflere taarruz etmişlerdir. Münferiden uçan İngiliz harp tayyareleri gündüz bulutların himayesi altında Emden şehrinde sivillerin oturdukları mahalleleri bombardıman etmişler dir. Siviller arasında ölü ve yaralı vardır. Bazı evler tahrip edilmiş veya hasara uğratılmıştır. Düşman, dün gece Alman topraklarına taarruzda bulunmamıştır.

Moskova yeniden bombalandı

Moskova, 27 (A. A.) — Ofi: Resmî tebliğde şöyle denilmektedir:

26 - 27 temmuz gecesi, dalga halinde biribirini takip eden kadar Alman tayyaresi, Moskovaya bir akın yapmak teşebbüsünde bulunmuşlarsa da yare dafi bataryalarımızın ateşi ile karşılaşmışlardır. ve himaye tayyarelerimiz, man tayyarelerini dağıtmışlar payitahta kadar gelmelerine olmuşlardır.

Tebliğ ilâve ediyor:

Düşmanın bombardıman tayyareleri, şehirden uzak yerlere makarışık bir halde bombalar mışlardır. Ancak beş ilâ yedi man tayyaresi mania ateşini bilmiştir.

Moskovadaki hiçbir askeri defe isabet vaki olmamıştır. kaç evle bir mektepte yangın miştir. Bu yangınlar, süratle tırılmıştır. Ölü ve yaralı var

Henüz natamam olan malûmata göre altı düşman tayyaresi rülmüştür. Sovyet tayyarelerinin zayiatı yoktur.

Filipinin müsellâh kuvvetleri *Amerikan ordusunda*

Vaşington, 27 (A. A.) — Filipindeki müsellâh kuvvetlerin Amerikan ordusuna ilhakı Tedding - Meduffie kanunu ile tasdik verilmiştir. Bu kanuna göre Filipin adalarına 1946 senesinde istiklâl verilecektir. Bu kanun mucibince talim görmüş veya görmemiş 150 bin Filipinli ile 10 bin ihtiyat efradı general Grubetin kumandasına verilecektir.

İyi malûmat almakta olan mahafil, bu emrin haftalardanberi verilmiş olduğunu beyan etmektedirler. Bu batpaki ittilâfnameye ihtiyaç hissedilir edilmez tatbik olunacaktır. İttilâf esasları, Filipindeki Amerikan âli komiseri ile Filipin reisi arasında müzakere edilmiştir. Filipin kuvvetlerinden ayrı olarak binlerce Amerikan kara ve deniz askerleri ile tayyarecileri de adaların müdafaasına iştirak edebileceklerdir.

Beden mükellefleri arasında yapılan yarış

Beden terbiyesi İstanbul bölgesi bisiklet ajanlığının beden terbiyesi mükellefleri arasında tertip ettiği üçüncü teşvik yarışı dün öğleden sonra yapılmıştır.

Fenerbahçe stadı önünden hareket eden on altı koşucu Kartala kadar gidip gelme suretile 56 kilometrelik mesafeyi katederek stada halkın sürekli alkışları arasında dahil olmuşlar ve bir tur yaparak yarışı ikmal etmişlerdir. neticede Topkapıdan Sabri birinci saat bir dakikada birinci, Hilâlden Alâettin ikinci, Topkapıdan Hamza üçüncü, Alemdardan Kâmil beşinci, Halıçten Niyazi altıncı olmuşlardır.

Yarış çok muntazam ve heyecanlı olmuş ve derece alanlara birer madalya verilmiştir.

"Vakıt„ Kitabevinin yeni neşriyatından bazıları

	Fiyatı
Herkes kendi hayatını yaşar — Hikâyeler — BEKİR SITKI KUNT	50
Seni Seviyorum — Roman — BURHAN BURÇAK	50
20 Derste Gazetecilik — NEBİL ALTUĞ	25
Meclisi Meb'usan 1877 - 1293 — HAKKI TARIK US	300
Üçüncü Sultan Mehmedin Sünnet Düğünü — HİLMİ URAN	30
Kendi kendine 1000 kelime ile öğretici — Fransızca kitabı	250
Kendi kendine 1000 kelime ile öğretici — Almanca kitabı	250
Kendi kendine 1000 kelime ile öğretici — İngilizce kitabı	250
Askeri Kamus — SALÂHATTİN KİP	250
Hayat mı bu — Roman — HASAN RASİM US	50

VAKIT matbaası
Kitap kısmını yeniden tanzim edip açmıştır
Kitap, mecmua, gazete basar.
Tâbiler namına dizgi işleri alır.

Otel yapılmaya elverişli kiralık bina
Ankara caddesinin en muteber yerinde fevkalâde nazaretli havadar ve aydınlık bir bina kiralıktır.
Vakit gazetesi idarehanesine müracaat.

TAKSİ Otomobili satacaklara!
İşler ve iyi bir halde olup ta taksi otomobilini satmak istiyenler otomobillerinin son fiyatlarını ve otomobilin nerede görülebileceğini İstanbul posta kutusu 214 e bildirmeleri.
937 — 938 küçük motör Ford —lâstiksiz ile olsa— tercih edilir.

BÜYÜK EDEBİ ROMAN

MUCİZELER DOKTORU

Yazan: PİTİGRİLLİ — Türkçesi: MUZAFFER ACAR

40

...Piyer Sen Silven, Teodor ...feld hakkında bu şekilde dü... ...yordu. Aynı dakikada udi ... ile konuşmakta olan Zui... ...de şu suali sordu:

— Onu hırsızlığa alıştıramı... ...mı zannediyorsun? Ben ... evvel onu uşaklığa alıştıra... ...nun tecrübesini yaptım.

— Ne kadar garip bir insan... diye Judi hayretini izhar ... Bu kadar zamandır seni ta... ...rım, hâlâ insanlara dost ... yoksa düşman mı olduğunu ...yamadım. Hayvanların ıstı... ...na tahammül edemiyor ... sonra tutuyorsun insanların ...liğinden istifade etmek ... bir tröst, âdeta bir sanayi ...uyorsun. Bu vaziyet seni sem... gösteriyor.. Halbuki sen ... uydurma ilâçlar ve cesa... ...en sözlerle binlerce kişi... ...atini kazanmasına yar... ...miş, dolayısiyle büyük i... ...ler yapmış bir kimsesin. Şim... insanların ıstırabından ...duyduğunu zannediyorum.

— Hayır, diye Teodor Zuifeld ... etti, hayır.. Eğer elli bin ...ları ırmakta boğulduğunu okursam bu bana zevk verir, fakat otuz beş Çinlinin bir kaza neticesinde boğulduklarını öğrenirsem mustarip olurum.. Çünkü otuz beş kişinin ne olduğunu düşünür ve onları karşımda görür gibi olurum, fakat elli bin kişi muhayyilemin hudutlarını aşar. Eğer bir yaralı görürsem onun yardımına koşarım, bir çocuk ağlarsa onu okşarım, bir kulübed birisinin açlıktan inlediğini haber alırsam ona kendi yemeğimi veririm, fakat dünyanın ikiye bölüneceğini ve bir arçasındaki halkın en büyük eza ve cefa içinde öleceklerini haber alırsam buna kahkahalarla gülerim. Bir zayıfın hakkını korumak için bir gaddarın boğazına sarılırım, fakat yüz bin kişinin hak dilmemiş bir cezaya çarpıldığını öğrenirsem gülerim, çünkü bu yüz bin kişinin başka kimselere tattırmış oldukları haksızlıkların hesabını verdiklerini düşünürüm.

Judi Olper buz gibi bir nazarla Zuifeldi süzüyordu:

— Beni korkutuyorsun, dedi.. Sen her zaman böyle miydin?

Teodor büyük bir soğuk kanlılıkla şu cevabı verdi:

— Hayır.. Fakat oğlumu kaybettikten sonra böyle oldum..

Judi uzun bir tereddüt devresi geçirdi, sarardı ve yavaşça yüzünü Teodor Zuifeldin yüzüne yaklaştırarak mırıldandı:

— Ben gebeyim!..

(Devamı var)

Nişanlananlar

...Evlendirme memurluğun... ...lananlar:

...Mahallesi Sabri Mehmet ...No. 8 de İşçi Hasan Ekberza... ...Şentu, Kâtip Kasımbey ...Banga sepetçi sokak No. ...yoncu Ali İhsan Erkin ile ...Yaman, Molla Hüsrev M. A... No. 22 de Seyyar satıcı M. ... ile Melike Çifteler, Molla ...Kâtipçelebi No. 52 de Do... ...mut Demir ile Emine Me... Küçük Ayasofya mahalle... Raşit sokak No. 13 te Sıh... ...Nuri Özgen ile Emine ...ağa mahallesi Divanyolu ...No. 4 te memur Orhan ...Fahriye Semin, Taksim Üf... ...No. 59 da üsteğmen İh... ...ili ile Naciye Aktay, ...Bostan Plâjı civarı No. 15 ...annisi Muzaffer İlkar ile ...Dizen, Topkapı Sarayında ...Mehmet Fuat ile Muzaffer ...Alemdar İshakpaşa No. 8 de ...Nevzat Sezen ile Reyna, ...mahallesi belediye karşısı ...Apt. Bankada Mehmet Toner ...Suntay, Giresun Sultan... mahallesi polis memuru Yusuf ...ile Meliha Gürsel Samatya ...Salahattin sokak No. 1 de ...Mehmet Güzel ile Zehra Okan, ...Kürkçübaşı Süleymanağa ...sokak ÜNo. 57 de Memur ...ile Halime Gülmez, Mol... ...Cağaloğlu Arifpaşa No. 11 ...Ahmet Özerhor ile Ayşe ...Mahmutpaşa, Çeşnigir so... ...13 te bekçi Salman Selvi ile ...Mollafenari, Çemberlitaş Peyk ...No. 29 da Bakırcı Emin Tar... ...ile Nivart Kuyumcuyan, Sul... ...Akbıyık mahallesi No. 87 ...cı Kâmil Arıtop ile Mü... ...ğan, Mollafenari Tavukpa... ...bey hanı No. 13 de kahveci ...ile Fatma Yüksel.

...M. Çıkmaz sokak, No.: ...umacı İdris Duyal ile Sai... Alemdar Yerebatan mah. ...Muharrir Niyazi Özdemir ...Kontantinidis, Payramçavuş yeni sokak No. 2 de Terzi ...Erifili Mavridis. Cağaloğlu ...sokak No. 5 te Muhar... ...Koçyiğit ile Kâtibe Yönüt... ...dar M. Ankara Cad. No. ...İşçi Mehmet Sarı Ali oğlu ...Sülemiş, Kirkor Sarıoğ... ...yan Viktor, İbrahim Ru... ...Hafize Şam, Nakilbend Ma... ...yıroğlu sokak No. 12 de Li... ...Ziya Aydın ile Fatma, ...met Üçler mahallesi. No. 3 ...kasında Ömer Hadi Baban ...de Pakize, Alemdar Yereba... ...erem Ef. No. 6 da Fotoğraf... ...Akatay ile Ülfet Akarca, ...Ligicilt 5 Sahtamaria 42, ...Salih Evrin ile Aneto, Be... ...nlikdede çıkmaz sokak No. ...betçi Ali Vardar ile Ümmiye ...Rodos adasında fırıncı Ahmet ...ile Kadıoğlu Ayşe nişanlan...

...ve güzide romancılarımızdan ...Nadir ile Şişli Terakki Lisesi ...törü Sadık Tolayın evlenme... ...ttiyan salonunda güzide da... ...huzurunda yapılmıştır. Tara... ...adetler dileriz.

Radyo

28.7.1941

7.33 Hafif Parçalar	9.15 Köy havaları
7.45 Ajans	19.30 Ajans
8.00 Hafif parçalar	19.45 Fasıl heyeti
8.30 Evin saati	20.15 Radyo Gazetesi
12.33 Saz eserleri	20.45 Bir halk türküsü öğreniyoruz
12.45 Ajans	21.00 Ziraat takvimi
13.00 Şarkı ve türküler	21.10 Solo Şarkılar
13.15 Karışık program	21.25 Konuşma (Hoşbeş)
18.03 Cazband	21.45 Senfonik Müzik
18.30 Serbest 10 dakika	22.30 Ajans
8.40 Oda Musikisi	22.45 Dans Müziği
9.00 Mehmedin saati	

VAKIT

Gazetede çıkan bütün yazı ve resimlerin hukuku mahfuzdur

ABONE TARİFESİ

	Memleket içinde	Memleket dışında	
Aylık	95	155	Kr
3 aylık	260	425	»
6 aylık	475	820	»
1 yıllık	900	1600	»

Tarifeden Balkan Birliği için ayda otuz kuruş düşülür. Posta birliğine girmiyen yerlere ayda yetmiş beşer kuruş zammedilir.

Abone kaydını bildiren mektup ve telgraf ücretini abone parasının posta veya banka ile yollama ücretini idare kendi üzerine alır Türkiyenin her posta merkezinde

VAKIT'a abone yazılır.

Adres değiştirme ücreti 25 Krş.

İLAN ÜCRETLERİ

Ticaret ilânlarının santim - satırı sondan itibaren ilân sayfalarında 40, iç sayfalarda 50 kuruş, dördüncü sayfada 1; ikinci ve üçüncüde 2; birincide 4; başlık vanı kesmece 5 liradır.

Büyük; çok devamlı klişeli, renkli ilân verenlere ayrı ayrı indirmeler yapılır. Resmî ilânların santim satırı 50 kuruştur.

Ticarî Mahiyette Olmıyan Küçük İlânlar

Bir defa 30; iki defası 50, üç defası 65, dört defası 75 ve on defası 150 kuruştur.

TAKVİM

	Pazartesi 28 Tem.		Salı 29 Tem.	
	Receb: 3 Hızır: 84		Receb: 4 Hızır: 85	
Vakitler	Vasatî	Ezanî	Vasatî	Ezanî
Güneşin doğuşu	5.52	9.22	5.53	9.24
Öğle	13.20	4.50	13.20	4.51
İkindi	17.17	8.47	17.17	8.47
Akşam	20.30	12.00	20.29	12.00
Yatsı	22.22	1.51	22.21	1.51
İmsak	3.47	7.17	3.49	7.20

GÖZ MÜTEHASSISI
Kemal Tarkan
Pazardan başka, her gün
ÖĞLEDEN SONRA
Taksim, Kamer Palas 1 nci kat
Telefon: 49313

SPOR

At yarışları

ikili tay koşusu sürprizle neticelendi

At yarışlarını üçüncü hafta koşuları dün Veliefendide yapıldı. Normal şartlar altında cereyan eden koşuların yalnız altıncısı sürprizle neticelendi. Ve müşterek bahiste oldukça mühim meblâğlar temin etti.

Büyük bir kalabalığın takip ettiği yarışları Hariciye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu da şereflendirmişlerdir.

Dünkü koşularda şu neticeler alınmıştır:

BİRİNCİ KOŞU
(Conk bayırı koşusu)

Üç ve daha yukarı yaşta yerli yarımkan İngiliz atlara mahsus olan bu koşuya Poyraz, Heves, Elhan isimli üç at iştirak etti.

Yarışın başlangıcında Elhan başta gidiyor, Heves takip ediyor. Koşunun sonlarına doğru poyraz aradaki mesafeyi kapattı, öne geçti. Fakat son 100 metrede Elhan yine başa geçti ve Poyrazla sıkı bir çekişme ile birinci, yarım boy arayla Poyraz ikinci ve Heves üçüncü oldu. oldu. Müşterek bahiste ganyan 1 liraya mukabil 100 kuruş verdi. Bu koşunun müddeti (1.40) dır.

İKİNCİ KOŞU
(Satış koşusu)

Üç yaşında safkan Arab erkek ve dişi taylara mahsus olan bu koşuya Süleyk, Kuruş, Gülgeç isminde üç at iştirâk etti. Neticede Gülgeç birinci, Süleyk ikinci, Kuruş üçüncü oldu. Müşterek bahse ganyan 150 kuruş ve bu koşu üzerindeki ikili bahis 1 liraya mukabil 300 kuruş verdi.

ÜÇÜNCÜ KOŞU
(Centilmen koşusu)

Yerli haliskan İngiliz atlarına mahsus olan bu koşuya Mis. Roi, ve geçen haftanın en büyük sürprizini yapan Mimoza girdi. Bütün ümitler Miste. Fakat koşuya en sonda başlıyan Mimoza finale 400 metre kala başa geçti 4 boy ara ile birinci, Mis ikinci, Roi üçüncü oldu. Ganyan 1 liraya mukabil 275 kuruş ve 2.3 üncü koşular arasındaki çifte bahis 1 liraya mukabil 375 kuruş verdi.

DÖRDÜNCÜ KOŞU
(Handikap)

Üçlü bahsin birincisi olan bu handikaba yedi haliskan Arab atı iştirâk etti. Herkes ümitlerini Mihrülcana bağlamış. Budak ve Simrinin de plâse olmasını bekliyorlar. Koşu toplu bir halde başladı ve sonuna kadar da bu şekilde devam etti. Nihayet Mihrülcan birinci, Karakuş ikinci, Işık üçüncü oldu. Müşterek bahis ganyan 150, plâse 100, plâse 225, plâse 350 ve 1/6 yani Mihrülcan - Karakuş çiftini bulanlar ikili bahiste 1 liraya mukabil 1350 kuruş aldılar.

BEŞİNCİ KOŞU

Üç ve daha yukarı yaşta yerli safkan İngiliz erkek ve dişi atlara mahsus bu koşuya altı at iştirâk etti. Neticede sıkı bir çekişmeden sonra Karanfil birinci, Dandi ikinci, Komisarj üçüncü oldu. Müşterek bahis ganyan 200, plâse 175, plâse 125 ve 4-5 inci koşular arasındaki çifte bahis 5 lira verdi.

ALTINCI KOŞU

Günün en heyecanlı vesürprizli koşusu bu oldu. Bütün müşterek bahisçiler ümitlerini Karabiber ve Gongadin üzerine bağlamıştı. Koşuya iki hatalı çıkıştan sonra başlandı. Neticede hiç ümit edilmediği halde Demet birinci, Buket ikinci, Karabiber üçüncü oldu.

Müşterek bahiste ganyan 750, plâse 800, plâse 275, ikili 4750 kuruş, 4.5.6 ıncı koşular üzerindeki üçlü bahis 1 liraya mukabil 5190 kuruş verdi.

Yüzme şampiyonluk seçme müsabakaları dün neticelendi

İstanbul su sporluğu ajanlığı tarafından tertip edilen program mucibince yüzme şampiyonluk seçme müsabakalarına dün de Moda yüzme havuzunda devam edilmiş ve bu suretle seçme müsabakaları nihayetlenerek finale kalan yüzücüler belli olmuştur. Müsabakalara bir gün evvel olduğu gibi yine büyük bir sporcu kalabalığı iştirak etmiş ve müsabık adedi 105'i bulmuştur. Bazı müsabakalar yüzücülerin fazlalığından üç seri yapılmıştır. Galatasarayla Beykoz klüplerinden maada Haydarpaşa, İstiklâl, Boğaziçi ve Ticaret lisesi yüzücülerinin girdiği müsabakalarda şu derecele alınmıştır:

BÜYÜKLER

200 serbest: 1 — Mustafa, (G.S) 2.24.2, 2 — İsmail (B.2), 3 — Davut (H.B).

100 Sırt üstü: 1 — Fuat (H.P) 1.26.2, 2 — İsmail (G.S), 3 — Necati (G.S).

1500 serbest: 1 — İbrahim 24.43.4, 2 — Mehmet, 3 — Musa (T.L).

Türk bayrak yarışı: 1 — Galatasaray takımı, 6.2, 2 — Beykoz takımı.

Kule atlama: 1 — Sabri (G.S) 63.36, 2 — Kemal (B.H).

KÜÇÜKLER

200 serbest: 1 — Bedri (B.2) 2.40.4, 2 — Necdet (G.S), 3 — Gogo (B.2).

100 sırt üstü: 1 — Bahattin (R.2), 1.34.1, 2 — Nejat (G.S), 3 — Adnan (G.S).

800 serbest: 1 — Kemal (G.S) 13.51.6, 2 — Nejat (B.2), 3 — Ömer (G.S).

Türk bayrak yarışı: 1 — Beykoz takımı 4.20, 2 — Galatasaray takımı,

Kule atlama: — Galatasaraydan dört, Beykozdan iki atlayıcı finale kalmışlardır.

Son olarak Galatasaray takımı bir muhtelit takımla su topu müsabakası yaparak 8—3 mağlûp olmuştur.

Beden Terbiyesi Mükellefleri Atletizm müsabakaları

Beden terbiyesi mükellefleri arasındaki atletizm müsabakaları dün Fenerbahçe stadında yapıldı. Alınan teknik neticeler şunlardır:

100 metre:

Birinci Koço (Fenerbahçe), ikinci Dana (Beyoğlu), üçüncü Kâzım (Eyüp).

200 metre:

Birinci Koço (Fenerbahçe), ikinci Foti (F.B), üçüncü Kerven (Beykoz).

400 metre:

1 — Foti (F.B), 2 — Kemal (Anadoluhisarı), 3 — Sakulidis (Beyoğlu).

800 metre:

1 — Foti (Fenerbaçe), 2 — Cevdet (Eyüp), 3 — Hudikoğlu (F.B).

1500 metre:

1 — Nihat (Eyüp), 4.41.4, 2 — 2 — Nuri (Beylerbeyi), 3 — Cevat (Eyüp).

Uzun:

1 — Kenan (Beykoz), 5.58, 2 — Koço (Fenerbahçe), 3 — Yorgo (Beyoğlu).

Üç adım:

1 — Kemal (Halat) 11.[illegible], 2 — Eltaf, 3 — Yorgo.

El bombası:

1 — Safi (Beykoz) 0,38, 2 — Recep (Fenerbahçe), 3 — Hasan (Beylerbeyi).

4×100 bayrak:

1 — Beykoz 52 saniye, 2 — Eyüp.

Bayanlar:

100 metre:

1 — Lâtife (Beşiktaş), 2 — Melek (Beşiktaş), 3 — Safiye (Beşiktaş).

1 — Lâtife (Beşoktaş) 3.79, 2 — Safiye (Beşiktaş).

Yüksek atlama:

1 — Hasene (Zeytinburnu) 1,20, 2 — Lâtife (Beşoktaş),

4×100:

1 — Eyüp 67,4, 2 — Beşiktaş, 3 — Zeytinburnu.

Bisiklet: 1 — Sabri (Topkapı), 1,1 satt. 2 — Alâeddin, 3 — Hamza.

Neticede klüpler arasında birincilik kupasını Fenerbaçe, kaza birinciliğini Eyüp kazanmış kupalarını almışlardır.

Dr. Kemal Özsan
[Bevl]ar yolları hastalıkları mütehassısı
Beyoğlu İstiklâl caddesi No. 380
Bursa Pazarı Üstü Ohanyan
Apartıman Tel: 41235

HİKÂYE

Beyruttan Hayfaya gidiş geliş

Yazan: ASİ

— Baş tarafı dünkü sayımızda —

O, arkasıüstü yatmış, gülerek bana bakıyor, ben bu iştihaaver vaziyeti seyrediyorum. Onun göğsünün vapurun yalpasına uyarak sağa sola kaymasını işaretle anlatıyordum. Bu halde uyumuşum.

Sabah bizi yine denizde buldu. Allahın göndermiş olduğu kutulardaki nimetlerle kahvaltı ettik. Sur'da öğle yemeğimizi yedik. Gülüp eğlenerek Hayfa limanına girdik; fakat beni yine merak ve endişe aldı. Allah bana bir kız ve bir de yemek göndermişti; fakat acaba beni parasız olarak kayıkçılara nasıl sahile çıkartacaktı? Ben diyordum ki: "Annayı savarım, bırakırım, çıksın, gitsin. Sonra ben bir kayıkla çıkarım. İskele başındaki kahveci Abdullah benim eski ahbabımdır, kayık parasını ondan alır verireven."

Vapur demir attı. Kayıkçılar etrafımızı sardılar. Yolcuların akrabası, ahbapları vapura doldular. Anna bana bir kayık gösterdi. Kendi akrabaları onu almağa geliyorlarmış. Bunlar vapura çıktılar. Annacık beni bırakmadı. Kolumdan yakaladı. Onlara takdim etti. Yolda kendisine çok büyük yardım ettiğimi anlattı. Onlar da bana teşekkür ettiler. Evlerine çağırdılar. Annanın eşyalarını vapurdan kayığa taşıdılar; fakat Anna benim yanımdan ayrılmadı. Her şeyin hazır olduğunu ve artık kayığın beklediğini söyleyince Anna haydi gidelim diye beni ileri yürüttü.

— Siz kalabalıksınız, ben sizi rahatsız ederim; ben başka kayıkla çıkarım.

Diye ettiğim itirazlara kulak asmadı. Akrabaların da ısrarile kayığa bindim. Hep beraber sahile çıktık. Mutlaka ziyaret edeceğime dair söz almadıkça Anna beni bırakmadı. Adresini de iyice öğretip askerler gibi bir de tekrar ettirdikten sonra ayrıldı. Bu suretle 35 kuruşla Beyruttan Hayfaya bir seyahat yapmış oldum.

Hemen doğru oradaki arkadaşım Nazmiye...

O gün paraları aldık. Aylıklarımız yirmi beş altın kadar bir şey tutuyordu. Beyruta gidecek vapurun gelmesine üç dört gün vardı. Kudüs otelinde eski tanıdık Matmazel Rozaya misafir oldum. Ertesi gün de sözümü tutarak Annayı buldum. Görüştük. Gezmelere gittik. Karmel dağına çıktık. (Maralyas) manastırını gezdik. (Gast) ın otelinde zevkli saatler yaşadık. Nihayet Bandırma vapuru bir daha dönmemek üzere beni Hayfadan da Rozadan da ayırdı.

Bandırma vapurunun kaptanile hemen ahbap olduk. Zaten denizciler hep candan insanlardır. Hayfadan kalktık. Akkâya geldik. Burada çok güzel balıklar çıkıyor. Taze ve nefis balıklara ağzımızın suyu aktı. Kaptan dedi ki:

— Şu balıklardan biraz aldırayım; vapurun eczacısı bir Yahudimiz var. Çok güzel balık pişirir ve mükemmel yapar; ağız tadile bir de rakı çekerek Beyrutu buluruz.

Öylece yapmağı kararlaştırdık.

Bu sırada içeriye bir meslektaşım girdi. Selâm verdi. Bir ricası varmış. Ricası pek basit. Haremi beyruta gitmek üzere bu vapura biniyormuş. İstiyor ki ona yolda yardım edeyim ve Beyrutta kardeşinin yanına kadar götüreyim.

O zaman kadın erkek bir arada oturamazdı. Vapurun kıç tarafında perde ile bölünmüş kadınlar kısmı vardı. Hanımı o tarafa göndermesini ve yolda bir şey lâzım olursa bana müracaat etmesinin hanıma tenbihini bu zata tavsiye ettim. O da teşekkürlerle ayrıldı, gitti. Kadını görmedim bile. Kadıncağız da zaten Beyruta kadar bir şey istedmedi ve rahatsızlık vermedi.

Kaptan, eczacı ve ben mükemmelen yiyip içerek Beyruta doğru yolumuza devam ettik. Sur ve Sayda da lâzım olan işler yapıldı. Güneş batmak üzereyken (Resi Beyrut) hizasındaydık. Kaptan bana buradaki grupun emsalsiz güzelliğini gösteriyor, mütehassis oluyordu. Her taraf karardıktan sonra limana girdik. Kaptanla Beyrutta bu geceyi güzel bir eğlence yerinde geçirmeğe karar verdik. Şimdi aklıma geldi ki, bana bir emanet tevdi edilmişti. Onu Beyruta çıkarıp kardeşine teslim etmek lâzım. Gittim, kadını buldum. Çarşaflı burnunun ucu bile görünmiyen bir heyülâ. Kadın bohçasını aldı. Kaptanın kayığına bindik. Hanımı yerine verdikten sonra (Kevkebüşşark) da kaptanla buluşmağa sözleştik. Rıhtıma çıktık, kaptan gitti. Bir polis karşımıza dikildi. Bizden tezkere istedi. O zamana kadar hiç tezkere meselesi bilmiyordum. Meğerse bir yerden bir yere gidecekler (mürur tezkeresi) denilen bir tezkere alırlarmış. Hanımın da böyle bir tezkeresi yokmuş. Kocasının bana ricası da bundan dolayı imiş. Polise dedim ki:

— Ne tezkeresi istiyorsun yahu? Hanım benim haremim.

Polis itiraz etmedi:

— Öyleyse ismini yazalım, dedi.

Gördünüz mü belâyı? Ben kadının adını ne bileyim?

Eskiden mutaassıp insanlar karılarının isimlerinin de başkaları tarafından bilinmesini arzu etmezler bunu günah sayarlardı. Polis memuru benim şaşırıp kalmaklığımı karımın ismini sormak küstahlığında bulunmasına atfederek:

— Peki efendim. Hatice yazalım, dedi.

Yürüdük, çıktık.

Gümrüğü de geçtik. Kadına dedim ki:

— Hanım, benim vazifem bitti; artık siz evinize gidersiniz. Bana müsaade edin.

Kadın benim eteğimden yakaladı. Dedi ki:

— Bu gece vakti ben nereye giderim. Sizinle bu gece beraberiz. Ben kardeşimin evini bilmiyorum. Beş sene evvel oturduğu yeri biliyorum, fakat onu da gecele yin bulamam. Kardeşimin memuriyetini biliyorum. Yarın gider orada buluruz. Oradan da evine gideriz. Fakat Bu gece sizden ayrılmam.

Kadına baktım: Genç ve güzel. Bana emanet de... Kardeşinin evini bulamazsa sokakta kalacak değil ya!

Mantık galebe etti. Hanımı alarak güzel bir otele gittik. Ertesi gün de kardeşine teslim ettim.

Serbest kalınca kaptanı buldum. Eski arkadaşlarımı çağırdım. Bir hafta Beyrutun girip çıkmadığımız eğlence yeri kalmadı.

Yorgun, sersem bir halde trene bindim. Para bekliyen arkadaşıma bir kartla hareketimi bildirdim. Arkadaşım beni istasyonda karşıladı. Arabaya bindik, evimize geldik. Arkadaşım parasızlıktan çok sıkılmıştı. Çıkar bakalım paraları dedi. Ceplerimdeki paraları ortaya döktüm. O, saydı. Hiddetle yüzüme baktı:

— Burada yüz kuruş var, dedi. Bu senin giderken aldığın para! Ya bizim aylıklar nerede?

Pek masum bir tavırla dedim ki:

— Yolda gelirken sarfetmişim.

Zavallı arkadaşım bu vaziyette söylenmesi lâzım gelen hiddetli hitapların asgarisini söyledi. Sonunda babasına yazarak para istedi. Gelen bu para ile o ayı aç geçirmekten kurtulduk.

ASİ
5/7/941

Dekorasyon

Müessesesi Müdüriyeti :

Mağazamızın zemin katında yapılacak tadilât münasebetile cadde üzerindeki methalinin 10 Ağustos'a kadar kapalı bulundurulacağı ve bu müddet zarfında muhterem müşterilerimizin mağazanın yanındaki (Nuruziya) sokağında mevcut kapıdan teşriflerini rica ederiz.

Zengin ve müstesna eserleri ihtiva edecek yeni tesisatımız 11 Ağustos Pazartesi günü merasim[illegible] açılacaktır.

Seyhan vilâyeti Daimî Encümeninden :

1 — Adana - Kozan yolunun 46+700—48+700 km; leri arasındaki şose ve imalâtı sınaiye inşaatı (29395) lira üzerinden kapalı zarf usulile eksiltmeye konulmuştur.

2 — Eksiltme 14.8.941 tarihine müsadif Perşembe günü saat 11 de vilâyet daimi encümeninde yapılacağından kapalı zarflar en geç bu saatten bir saat evveline kadar saat onda bu encümen reisliğine verilmiş olacaktır.

3 — İstekliler bu işe ait keşifname ve şartnameleri görmek için Nafia müdürlüğüne müracaat edebilirler.

4 — İsteklilerin (2204) lira (35) kuruş muvakkat teminat vermeleri ve ehliyet vesikası almak üzere bu işi yapabileceklerine dair bonservislerile ticaret ve sanayi odası vesikalarını, iki adet fotoğraflarını ve bir adet (38), bir adet (8) kuruşluk damga, bir adet (1) kuruşluk uçak pulunu yukarda ikinci maddede yazılı ihale gününden üç gün evvel dilekçelerine bağlamak suretile vilâyete müracaatları lâzımdır.

5 — Posta ile gönderilecek mektupların dış zarfı mühür mumu ile iyice kapatılacaktır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (6240)

T. İŞ BANKASI

Küçük Tasarruf hesapları 1941 ikramiye plânı

KEŞİDELER : 4 Şubat, 2 Mayıs, 1 Ağustos, 3 İkinciteşrin tarihlerinde yapılır.

1941 İkramiyeleri

1 adet	2000 L.lık	= 2000.— Lira		8	250	= 2000.—	.
2 .	750 .	= 1500.—	.	35	100	= 3500.—	.
3 .	1000 .	= 3000.—	.	80	50	= 4000.—	.
4 .	500 .	= 2000.—	.	300	20	= 6000.—	.

Birinci sınıf
mütehassıs doktor
NURİ BELLER
SİNİR ve RUH HASTALIKLARI
Ankara Caddesi No. 71
Muayene saatleri: 15 ten itibaren

Askerlik İlânı

Eyüp Askerlik Şubesinden:

1 — Şimdiye kadar Fatihte bulunan eski Eyüp askerlik şubesi yeniden teşekkül etmiş ve eski Çınar Karakolu binasında işe başlamıştır. Kemerburgaz ve Rami nahiyeleriyle (Çatalcadan Ramiye bağlanan beş köy dahil) Eyüp merkez nahiyesi nüfus kütüklerinde kayıtlı bulunan ve şubede işi olan eshabı mesalihin 28 Temmuz 941 Pazartesinden itibaren askerlik işleri için yeni Eyüp şubesine müracaatları.

2 — Bu şubeye mensup yedek subaylarla harp malûlleri ve askeri Eytam Eramil muamelâtına ikinci bir ilâna kadar eskisi gibi Fatih şubesinde devam edileceğine bilgi edinilmesi ilân olunur.

Çocuk Hekimi
Ahmet Akkoyunlu
Taksim Talimhane Palas No. 1
pazardan maada hergün saat 15
ten sonra. Telefon 40127

Raşit Rıza Tiyatrosu

Bu Akşam Çiftesaraylarda
— Asılzadeler — Komedi 3 perde
Halide Pişkin Temsillere iştirâk edecektir.

—o—

Beyoğlu Halk Sineması

Bugün 11 de akşam 8,30 da 1 — Tarzan yamyamlar arasında, 25 kısım birden. 2 — Kara kedi, 3 — Komedi.

Acele satılık Arsa

Kartal Maltepesinde, Kuruçeşme Mevkiinde Bağdat caddesinde 2 dakika mesafede 544 metre murabbaı arsa acele olarak satılıktır. Taliplerin Vakıt gazetesinde Adnan Evcimiğe müracaatleri.

GÖZ HEKİMİ
Dr. Murat R. Aydın
Beyoğlu Parmakkapı İmam sokak No. 2, Tel: 41553

DİŞ TABİBİ
Sabri Kutel
Muayenehanesini Eminönü Osmanefendi Han No. 8 ze nakletmiştir.

İstanbul Levazım âmirliğinden verilen harici askerî kıtaatı ilânları

1200 ton odun alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 30.7.941 Çarşamba günü saat 15 te Ankarada Lv. Âmirliği satın alma komisyonunda yapılacaktır. Beher kilosunun tahmin fiyatı 3 kuruş, ilk teminatı 2700 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (353 — 5872)

* * *

Beherinin tahmin edilen fiyatı 875 kuruş olan 2500 adet yün battaniye 2.8.941 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin 3281 lira 25 kuruş, kati teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri. (347 — 5866)

* * *

5000 adet kilim alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 5.8.941 Salı günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 17,000 lira, kati teminatı 2550 liradır. Şartnamesi komisyonda görülür. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (373 - 5942)

* * *

Aşağıda yazılı mevadın eksiltmeleri hizalarında yazılı şekillerde 4.8.941 Pazartesi günü saat 11 de Çanakkalede askeri posta 1837 de yapılacaktır. Taliplerin kapalı zarflar için ihale saatinden bir saat evvel komisyona teklif mektuplarını vermeleri. Açık eksiltmeler için ihale saatinde komisyonda bulunmaları. Evsaf ve şartnameleri komisyonda görülür.

CİNSİ	Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale Şekli
Sığır eti.	66,000	23,760	1781	Kapalı zarf
Sığır eti.	218,000	78,430	5886	" "
Sığır eti.	218,000	78,480	5886	" "
Sığır eti.	218,000	78,480	5886	" "
Sığır eti.	88,000	31,680	2376	" "
Sığır eti.	54,000	19,440	1458	" "
Sığır eti.	42,000	15,120	1134	" "
Sığır eti.	20,000	7,200	540	" "
Koyun eti.	14,000	6,580	493,50	" "
Koyun yogurdu.	3,000	525	39	Açık eksiltme
Koyun sütü.	3,000	405	30	" "

(333 — 5794)

* * *

Polatlıda muhammen keşif bedeli 232,914 lira 49 kuruş tutan inşaat kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 2.8.941 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. İlk teminatı 12,898 lira 75 kuruştur. Şartnamesi 1165 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin belli saatten bir saat evvel kanuni vesikalarile teklif mektuplarını komisyona vermeleri. (359 — 5904)

* * *

250.000 kilo sığır eti alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 11.8.941 Pazartesi günü saat 11 de Çorumda Askeri Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 62 500 lira, ilk teminatı 4688 liradır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (377 — 5946)

* * *

10,000 kilo zeytin yağı alınacaktır. Pazarlıkla eksiltmesi 5.8.941 Salı günü saat 11,30 da Çanakkalede askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 8500 lira, ilk teminatı 638 liradır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (737 — 6259)

* * *

Aşağıda yazılı mevadın kapalı zarfla eksiltmeleri hizalarında yazılı gün ve saatlerde Urfada askeri satın alma komisyonunda yapılacaktır. Evsaf ve şartnameleri Ankara, İst. Levazım Âmirlikleri satın alma komisyonlarında da görülür. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

Cinsi	Miktarı Ton	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale gün ve saati
Kuru ot	1620	102,060	6353	12/8/941 9
Kuru ot	1620	102,060	6353	12 " " 10
Kuru ot	1080	68,040	4652	12 " " 11
Saman	2160	37,800	2845	14 " " 9
Saman	2160	37,800	2845	14 " " 10
Saman	1440	25,200	1890	14 " " 11

* * * (407—6075)

66,960 kilo ekmek alınacaktır. Kapalı zarfla eksiltmesi 7.8.941 Perşembe günü saat 16 da Antalyada Orman koruma kıt'ası satın alma komisyonunda yapılacaktır. Tahmin bedeli 8704 lira 80 kuruş, ilk teminatı 652 lira 86 kuruştur. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri. (713 — 6164)

* * *

5000 adet hava rengi arka çantası alınacaktır. Tahmin bedeli 35,000 lira kati teminatı 5250 liradır. Pazarlıkla eksiltmesi 9.8.941 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Hava satın alma komisyonunda yapılacaktır. Şartnamesi 175 kuruşa komisyondan alınır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (717 — 6168)

* * *

100 : 120 ton sun'i vazelin satın alınacaktır. Beher kilosuna 150 kuruş fiyat tahmin edilmiş olup teminatı 16,750 liradır. Şartnamesi 9 liraya komisyondan alınır. İhalesi 6.8.941 Çarşamba günü saat 15 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır. Taliplerin belli vakitte komisyona gelmeleri. (721 — 6172)

* * *

Aşağıd miktarları yazılı ve gösterilecek yerlere ceman 17,730 ton muhtelif nakliyat yaptırılacaktır. Kapalı zarf ile eksiltmesi 8.8.941 Cuma günü saat 16 da Bolayirde askeri satın alma komisyonunda ayrı ayrı yapılacaktır. Taliplerin kanuni vesikalarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri.

Miktarı Ton	Tutarı Lira	Teminatı Lira
2000	12,000	900
8000	40,000	3000
2500	25,000	1875
2000	15,000	1125
1090	3,180	238,50
640	5,440	408
1000	9,000	675
500	2,500	187,50

(725 — 6176)

* * *

Aşağıda miktarları yazılı odunlar pazarlıkla satın alınacaktır. Taliplerin 15.8.941 Cuma günü hizalarında yazılı saatlerde Çanakkalede askeri satın alma komisyonuna gelmeleri.

Miktarı Kilo	Tutarı Lira	Teminatı Lira	İhale saati
150,000	3000	225	15
560,000	11.200	840	14,30

(741 — 6263)

* * *

Beher metresine tahmin edilen fiyatı 350 kuruş olan 300,000 metre kaputluk kumaş pazarlıkla satın alınacaktır. 25,000 metreden aşağı olmamak üzere ayrı ayrı teklifler de kabul edilir. İhalesi 3.8.941 Cumartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda yapılacaktır Evsaf ve şartnamesi 50 liraya komisyondan alınır. Taliplerin teklif edecekleri miktar üzerinden kanuni kati teminatlariyle belli vakitte komisyona gelmeleri. (751 — 6308)

* * *

Hepsine tahmin edilen fiyatı 48.800 lira olan 20 takım seyyar sterlizasyon cihazı 15.9.941 Pazartesi günü saat 11 de Ankarada M. M. V. Satın alma komisyonunda kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İsteklilerin 3560 lira, ilk teminatlarile teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evvel komisyona vermeleri Şartnamesi 244 kuruşa komisyondan alınır.

(765 — 6267)

SANİN Diş Macunu ile

Sabah, öğle ve akşam her yemekten sonra günde 3 defa dişlerinizi fırçalayınız

Yemeklerin kırıntıları, salyanın [illegible] ettiği mikroplar, dışardan alınan [illegible] zir mevat karşısında dişler [illegible] etleri eğer mütemadiyen te[illegible] mezse bozulmaya, çürümiye ma[illegible] dur. Çürük dişler, mide ve ba[illegible] ihtilâtlarından zaturrieye kadar nevi hastalığa yol açabilir.

SANİN

DİŞ MACUNU İLE

Muhakkak sabah, öğle ve akşam ve her yemekten sonra günde 3 defa fırcalamak şartiyle

ECZAHANELERLE BÜYÜK ITRİYAT MAĞAZALARINDA BULUN[illegible]

Deniz Levazım satın alma komisyonu ilânları

1000	adet	Çorap iğnesi	
2000	adet	Çorap iğnesi	Nümuneleri gibi.
350	adet	Çorap iğnesi	
5	adet	Masa	
5	adet	dolap	Resimlerine göre.
80	adet	Terkos musluğu	
50	adet	Kurşun boru.	

Yukarda cins ve mikdarı yazılı eşya 30 Temmuz 941 Çarşamba [illegible] saat 15 de pazarlıkla alınacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte Kasımpaşada bulunan komisyonda [illegible] bulunmaları. (6293)

* * *

MARMARA ÜSSÜBAHRİ K. SATINALMA KOMİSYONUNDAN :

1 — Tahmin olunan umum bedeli 198704 lira 80 kuruş olan 196[illegible] dökme mazot, pazarlık'la satın alınacaktır.

2 — Pazarlığı 31 Temmuz 941 Perşembe günü saat 15 de İzmitte [illegible] sane kapısındaki komisyon binasında yapılacaktır. Teminatı ihale gün[illegible] karrür edecek ihale bedeli üzerinden yüzde 15 nisbetinde derhal alınacak[illegible]

3 — Pazarlığa iştirak edecek isteklilerin bu işlerle alâkadar oldukları[illegible] dair Ticaret vesikaları ve muhammen bedeline göre teminatlariyle bir[illegible] belli gün ve saatte komisyon başkanlığına müracaatları. (6239)

Türkiye Cumhuriyet

ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi 1888. — Sermayesi: 100.000,000 Türk Lirası
Şube ve Ajans adedi: 265.
Zirai ve ticari her nevi banka muameleleri.
Para biriktirenlere 28.800 lira ikramiye veriyor.

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesap[illegible] en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır.

4 aded	1,000 liralık	4,000 lira		100 aded	50 liralık	5,000 lira
4 .	500 .	2,000 .		120 .	40 .	4,800 .
4 .	250 .	1,000 .		160 .	20 .	3,200 .
40 .	100 .	4,000 .				

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasiyle verilecektir. Keşideler: 11 Mart, 11 Haziran 11 Eylül, 11 Birincikânun tarihlerinde yapılır.

Bakırköy Mal Müdürlüğünden :

Topçu atış okulu sahası dahilinde bulunan Metres ve Kadıyakuplu çiftlikleri arazisinin 1.8.941 tarihinden Mart 942 nihayetine kadar olan otlakiyesi müzayedeye çıkarılmıştır. Talip olanların 31.7.941 Perşembe günü saat 14 de Bakırköy Malmüdürlüğüne müracaatları ilân olunur. (6153)

Sahibi: *ASIM US* Basıldığı yer: *VAKIT Matbaası*
Umumi neşriyatı idare eden: *Refik Ahmet Sevengil*